

CRITERIS MULTILINGÜES
PER A LA REDACCIÓ
DE TEXTOS IGUALITARIS

Han participat en l'elaboració d'aquesta Guia:

Proposta inicial

Sònia MOLL (col·laboradora)

Continguts i redacció

Grup de Treball de Qualitat Lingüística de la Xarxa Vives

Joel FERNÁNDEZ, Servei Lingüístic de la Universitat Rovira i Virgili

Jordi GINER, Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat Politècnica de Catalunya

Esther HUGUET, Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona

Sílvia LLOVERA, Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat Politècnica de Catalunya

Heura MARÇAL, Servei de Llengües de la Universitat Autònoma de Barcelona

José Antonio MORENO, Servei Lingüístic de la Universitat Rovira i Virgili

Míriam SALVATIERRA, Servei de Llengües Modernes de la Universitat de Girona

Elisabet SOLÉ (coordinadora), Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona

Josep-Enric TEIXIDÓ, Servei Lingüístic de la Universitat de Lleida

Arantxa TÈVAR, Servei Lingüístic de la Universitat Rovira i Virgili

Agraïments:

Anna GRAU i Marta JUNCADELLA, Universitat de Barcelona

Edita XARXA VIVES D'UNIVERSITATS

Edifici Àgora Universitat Jaume I · Campus del Riu Sec · 12006 Castelló de la Plana

<http://www.vives.org>

ISBN: 978-84-09-07193-7

LLIBRE SOTA UNA LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS BY-NC-SA.

**Generalitat
de Catalunya**

Aquest projecte ha rebut finançament
del programa Interlingua de la Generalitat de Catalunya.

SUMARI

INTRODUCCIÓ	5
1. PERSONES DETERMINADES	7
1.1 Casos especials	9
1.1.1 Ús de la forma femenina <i>gerenta</i>	9
1.1.2 Les qualificacions	9
1.1.3. Categories professionals del professorat	10
1.2 Documents	11
1.2.1 Cartes i correus electrònics	11
1.2.2 Convenis i contractes	12
1.2.3 Certificats i títols	14
1.2.4 Resolucions	16
2. PERSONES INDETERMINADES SINGULAR	17
2.1 Mots sense flexió de gènere: invariables i epicens	17
2.2 Mots col·lectius	23
2.3 Mots i expressions despersonalitzats	26
2.3.1 La funció o l'acció en comptes de la persona	26
2.3.2 L'organisme o la unitat en comptes de la persona	28
2.3.3 Canvis de redacció i altres expressions despersonalitzades	30
2.3.4 L'ús de l'adjectiu	32
2.4 Tractament personal	32
2.5 Formes dobles: forma femenina i masculina alhora	33
2.5.1 Ús de les formes dobles senceres	33
2.5.2 Ús i límits de les formes dobles abreujades	36
2.5.3 Ordre dels elements	37
2.5.4 Concordança amb adjectius, determinants i pronoms	38
2.6 El masculí singular com a genèric	41

3. PERSONES INDETERMINADES PLURAL	43
3.1 Mots sense flexió de gènere: invariables i epíccens	44
3.2 Mots col·lectius	51
3.3 Mots i expressions despersonalitzats	55
3.3.1 La funció o l'acció en comptes de les persones	55
3.3.2 L'organisme o la unitat en comptes de les persones	57
3.3.3 Canvis de redacció i expressions despersonalitzades	59
3.3.4 L'ús de l'adjectiu	61
3.4 Tractament personal	62
3.5 Formes dobles: forma femenina i masculina alhora	63
3.5.1 Ús de les formes dobles	63
3.5.2 Ordre dels elements	65
3.5.3 Concordança amb adjectius, determinants i pronoms	65
4. ALTRES CONSIDERACIONS	69
BIBLIOGRAFIA	72
ANNEX 1. MOTS I EXPRESSIONS ALTERNATIVES A L'ÚS DEL MASCULÍ COM A GENÈRIC	73
ANNEX 2. TIPUS DE DOCUMENTS	83
ANNEX 3. LÍMITS EN RELACIÓ AMB EL RECURS	85

INTRODUCCIÓ

Aquesta guia recull un conjunt de criteris multilingües per redactar textos igualitaris en català, en castellà i en anglès, que permeten una visibilització equitativa entre homes i dones en la documentació de les universitats de la Xarxa Vives. El seu destinatari és, doncs, tota la comunitat universitària: tant el personal docent i investigador com el personal d'administració i serveis i l'alumnat.

Ha estat elaborada pel Grup de Treball de Qualitat Lingüística de la Comissió de Llengua de la Xarxa Vives, sota la coordinació de la Universitat de Barcelona, i ha rebut un ajut Interlingua de la Generalitat de Catalunya de l'any 2012. Compta amb el suport del Grup de Treball d'Igualtat de Gènere de la Xarxa Vives d'Universitats.

Hi podreu trobar recomanacions sobre l'ús de diverses estratègies lingüístiques que inclouen homes i dones (recursos inclusius) i també propostes d'ús de les formes dobles (masculí i femení) per visibilitzar les dones en el discurs (recursos visibilitzadors). Totes aquestes estratègies i propostes es presenten en relació amb els tipus de documents institucionals més habituals en l'àmbit universitari.

Per il·lustrar l'ús dels recursos, la guia recull exemples d'usos correctes i usos incorrectes (Hem de dir: / En comptes de:); d'usos preferibles i usos no recomanats (Proposem: / En comptes de:), i d'usos que produeixen significats diferents (≠). A més a més, s'ha posat un èmfasi especial en els límits d'aplicació dels recursos descrits.

La guia està organitzada en quatre parts: la primera part recull els casos en què ens referim a una persona determinada (o persones determinades); la segona part recull els recursos disponibles quan ens referim a una persona indeterminada, que tant pot ser un home com una dona; la tercera, els recursos quan ens referim a un conjunt de persones indeterminades, que pot incloure homes i dones. Dins de cadascuna d'aquestes tres parts, es descriuen les estratègies adequades per al cas, amb els exemples corresponents, i se n'especifiquen els límits. S'inclou també una quarta part amb consideracions i recomanacions sobre aspectes no estrictament lingüístics. Al final de la guia s'afegeixen tres annexos: un annex de mots i expressions que poden servir d'alternativa per a l'ús del masculí com a genèric; un annex relacionant els diferents tipus de documents amb les diverses estratègies proposades i, finalment, un annex dels diferents límits que afecten cadascun dels recursos proposats.

Sempre que no s'indiqui el contrari, els criteris expressats a la guia són d'aplicació tant per al català com per al castellà. Quan el tractament difereixi entre ambdues llengües, s'explicita en el redactat o mitjançant els exemples.

En el cas de l'anglès, es remet directament al capítol 6 «Gender», de l'*Interuniversity Style Guide for Writing Institutional Texts in English* elaborada pel Grup de Treball de Qualitat Lingüística de la Comissió de Llengua de la Xarxa Vives d'Universitats.

1. PERSONES DETERMINADES

Quan ens referim a una persona determinada, cal que adaptem el text al gènere que correspon, sobretot en les referències a professions, càrrecs i titulacions. Així doncs, hem de fer servir la forma masculina o femenina d'acord amb el sexe de la persona a qui ens referim, tant en singular com en plural. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Aina Martín, professora adjunta</i>	<i>Aina Martín, professor adjunt</i>
	<i>Ana Maria Geli, exrectora de la Universitat de Girona</i>	<i>Ana Maria Geli, exrector de la Universitat de Girona</i>
	<i>Joana Sau i Estel Domènec, doctorandes</i>	<i>Joana Sau i Estel Domènec, doctorands</i>
	<i>la presidenta del Consell Social</i>	<i>la president del Consell Social</i>

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El degà de la Facultat de Psicologia, Josep M. Rubio, i la degana de la Facultat de Dret, Rosa Sala, han presentat un nou projecte interuniversitari.</i>	<i>Els degans de la Facultat de Psicologia i la Facultat de Dret, Josep M. Rubio i Rosa Sala, han presentat un nou projecte interuniversitari.</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Aurora González, catedrática de universidad</i>	<i>Aurora González, catedrático de universidad</i>
	<i>Roser Vallmitjana, jefa de estudios de Criminología</i>	<i>Roser Vallmitjana, jefe de estudios de Criminología</i>
	<i>la abogada del Gabinete Jurídico</i>	<i>la abogado del Gabinete Jurídico</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	La presidenta del Consejo de Estudiantes	La presidente del Consejo de Estudiantes
	El director del Departamento de Gestión de Empresas, Josep Maria Mainat, y la directora del Departamento de Derecho Público, Lucía Gomis, han presidido la sesión inaugural del congreso.	Los directores de los departamentos de Gestión de Empresas y Derecho Público, Josep Maria Mainat y Lucía Gomis, han presidido la sesión inaugural del congreso.

Pel que fa als mots invariables, com ara *cap* i *docent* en català, i *auxiliar* i *docente* en castellà, l'element diferenciador és la forma femenina de l'article o altres especificadors amb flexió de gènere (numerals, indefinits i alguns quantitatius). Per exemple:

CA	<i>la cap del Servei d'Atenció a l'Estudiant</i>
	<i>dues docents</i>
	<i>moltes auxiliars</i>
ES	<i>la miembro más antigua del Claustro</i>
	<i>algunas docentes de la Facultad de Letras</i>
	<i>las auxiliares de Biblioteca</i>

Quan les denominacions de professions, càrrecs i titulacions estan compostes per un nom i un adjectiu, també hem de fer servir la forma masculina o femenina segons la persona a la qual es refereixen. Cal tenir en compte que algunes paraules són invariables. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>l'enginyera agrònoma i l'enginyer tècnic agrícola</i>	<i>l'enginyera agrònom i l'enginyer tècnic agrícola</i>
	<i>la directora adjunta a Gerència</i>	<i>la directora adjunt a Gerència</i>
	<i>La Paula és auxiliar administrativa.</i>	<i>La Paula és auxiliar administratiu.</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>la arquitecta tècnica</i>	<i>la arquitecta tècnico</i>
	<i>la perita agrònoma</i>	<i>la perita agrónomo</i>
	<i>Noelia es responsable tècnica del projecto</i>	<i>Noelia es responsable tècnico del projecto</i>

Per resoldre dubtes sobre la forma femenina de les denominacions de professions, càrrecs i titulacions, podeu consultar el DIEC per al català i el DRAE per al castellà, i la *Nomenclatura de gestió universitària*.

1.1 Casos especials

1.1.1 Ús de la forma femenina *gerenta*

Tot i que la forma *gerenta* (i els seus derivats) encara no està recollida en el diccionari normatiu en català, o sí que ho està però amb una marca d'ús restringit en castellà, en recomanem l'ús, per tal de visibilitzar les dones que ocupen aquest càrrec.

1.1.2 Les qualificacions

Cal distingir entre la denominació de les qualificacions (*apte, no apte, aprovat, no presentat*, en català; *apto, no apto, aprobado, no presentado*, en castellà), que es designen amb la forma masculina, i els adjectius que es refereixen a les persones que tenen aquestes qualificacions, que cal flexionar com correspongui segons el sexe de la persona a qui facin referència. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Joana Sales Bartomeu ha obtingut la qualificació d'apte.</i>	<i>Joana Sales Bartomeu ha obtingut la qualificació d'apta.</i>
	<i>CERTIFICO: Que Joana Sales Bartomeu és apta per exercir les funcions que requereix el seu càrrec.</i>	<i>CERTIFICO: Que Joana Sales Bartomeu és apte per exercir les funcions que requereix el seu càrrec.</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Maria Solís ha obtenido la calificación de aprobado en segunda convocatoria.</i>	<i>Maria Solís ha obtenido la calificación de aprobada en segunda convocatoria.</i>
	<i>CERTIFICO: Que Lluïsa Lleixà es apta para el ejercicio de las funciones que competen a su cargo.</i>	<i>CERTIFICO: Que Lluïsa Lleixà es apto para el ejercicio de las funciones que competen a su cargo.</i>

1.1.3. Categories professionals del professorat

En les denominacions de les categories professionals del professorat, cal flexionar com correspongui segons el sexe de la persona a qui fan referència i tenint en compte que algunes paraules són invariables.

CA	ES
<i>professor adjunt professora adjunta</i>	<i>profesor adjunto profesora adjunta</i>
<i>professor agregat professora agregada</i>	<i>profesor agregado profesora agregada</i>
<i>professor ajudant professora ajudant</i>	<i>profesor ayudante profesora ayudante</i>
<i>professor associat professora associada</i>	<i>profesor asociado profesora asociada</i>
<i>professor col·laborador professora col·laboradora</i>	<i>profesor colaborador profesora colaboradora</i>
<i>professor contractat professora contractada</i>	<i>profesor contratado profesora contratada</i>
<i>professor emèrit professora emèrita</i>	<i>profesor emérito profesora emérita</i>
<i>professor honorari professora honorària</i>	<i>profesor honorario profesora honoraria</i>
<i>professor interí professora interina</i>	<i>profesor interino profesora interina</i>

<i>professor lector</i> <i>professora lectora</i>	<i>profesor lector</i> <i>profesora lectora</i>
<i>professor visitant</i> <i>professora visitant</i>	<i>profesor visitante</i> <i>profesora visitante</i>

1.2 Documents

En els documents tancats o personalitzats, que s'adrecen a persones determinades, s'ha d'utilitzar la forma que correspongui segons el sexe d'aquestes persones. En aquests casos, cal aprofitar al màxim les possibilitats dels programes de tractament de textos per editar documents personalitzats, amb l'objectiu que tant el tractament com la redacció del text s'adaptin al gènere que correspon. Igualment, caldria que els programes informàtics s'adaptessin a les necessitats de gènere, per tal que puguin flexionar segons correspongui.

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Maria Rovira</i> Delegada del rector com a comissionada per a Desenvolupament Social i Envel·liment	<i>Maria Rovira</i> Delegat/ada del rector com a comissionat/ada per a Desenvolupament Social i Envel·liment

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Inmaculada Pastor</i> Delegada del rector para el Observatorio de la Igualdad	<i>Inmaculada Pastor</i> Delegado/a del rector para el Observatorio de la Igualdad

1.2.1 Cartes i correus electrònics

CA	Senyora Sanaüja, Us escrivim per agrair-vos la participació en les ponències del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació. Benvolgudes jugadores, Us enviem adjunt el reportatge gràfic del partit de semifinals de la lliga universitària de bàsquet femení.
-----------	---

ES	<p>Estimada alumna:</p> <p>Te informamos de que ya tenemos a tu disposición el certificado del curso Hablar Bien en Público de la pasada edición de la Universidad de Verano.</p>
	<p>Queridas estudiantes:</p> <p>Os enviamos adjunta la invitación a la Girls' Day, jornada destinada a promocionar los estudios de ingeniería entre las alumnas de ESO.</p>

1.2.2 Convenis i contractes

CA	<p>CONVENI DE COL·LABORACIÓ CIENTÍFICA ENTRE LA UNIVERSITAT DE GIRONA I EL CENTRE DE RECERCA DE DONES DUODA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA</p> <p>D'una banda, Anna Maria Geli de Ciurana, rectora de la Universitat de Girona, i de l'altra, M. Milagros Rivera-Garretas, coordinadora del màster d'Estudis de la Diferència Sexual del Centre de Recerca de Dones Duoda de la Universitat de Barcelona.</p>
-----------	---

ES	<p>CONVENIO ESPECÍFICO DE COLABORACIÓN ENTRE LA FUNDACIÓ UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI Y EL CENTRO ANTÍGONA DE INFORMACIÓN JURÍDICA, RECURSOS E INICIATIVAS</p> <p>De una parte, la Sra. Charo Romano, directora del Centro de Formación Permanente de la FURV, y, de otra, la Sra. Encarna Bodelón, directora del Centro Antígona de Información Jurídica, Recursos e Iniciativas.</p>
-----------	--

1.2.3 Certificats i títols

CA	<p>Joana Maluquer i Puig, vicegerenta de la Universitat Autònoma de Barcelona,</p> <p>CERTIFICO: Que Laia Domènec Solé ha assistit al curs Excel Avançat, organitzat per l'Àrea de Personal d'Administració i Serveis d'aquesta universitat.</p>
-----------	---

ES	<p>[...]</p> <p>Y para que así conste y surta los efectos oportunos, expido este certificado.</p> <p>Barcelona, 17 de diciembre de 2013</p>		
	<p>La persona interesada [firmado] Clara Torres Llahí</p>	<p>La jefa de Formación Corporativa [firmado] M. Elisa Royo Gómez</p>	<p>Director del programa [firmado] Ángel López Sebastia</p>

[...]

atès que, d'acord amb les disposicions i circumstàncies que preveu la legislació vigent,

considerando que, conforme a las disposiciones y circunstancias previstas por la legislación vigente,

Eva Ferrer Solé

nascuda el dia 10 d'abril de 1968, a Montevideo (Uruguai), de nacionalitat uruguaiana, ha superat els estudis de doctorat al

nacida el día 10 de abril de 1968, en Montevideo (Uruguay), de nacionalidad uruguaya, ha superado los estudios de doctorado en el

DEPARTAMENT DE QUÍMICA INORGÀNICA

DEPARTAMENTO DE QUÍMICA INORGÁNICA

dins del PROGRAMA DE QUÍMICA INORGÀNICA, en les condicions establertes per la legislació vigent, i ha fet constar la seva suficiència en aquesta Universitat, amb la qualificació d'EX-

CEL·LENT CUM LAUDE, el dia 21 de novembre de 2012, expedeix aquest

dentro del PROGRAMA DE QUÍMICA INORGÁNICA, en las condiciones establecidas por la legislación vigente, y ha hecho constar su suficiencia en esta Universidad, con la calificación de SOBRESALIENTE CUM LAUDE, el día 21 de noviembre de 2012, expide el presente

TÍTOL DE DOCTORA

TÍTULO DE DOCTORA

per la por la

UNIVERSITAT DE BARCELONA

[...]

1.2.4 Resolucions

CA	RESOLC: 1. Nomenar Antònia Taverner Costa, amb DNI núm. 38432191, funcionària interina de l'escala de gestió amb destinació al Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular, a la Facultat de Medicina d'aquesta universitat.
ES	RESUELVO: [...] Quinto. Delegar en la administradora de centro , Concepció Roca, la gestión de los contratos específicos con las empresas concesionarias y hacer su seguimiento.

2. PERSONES INDETERMINADES SINGULAR

Tot i que gramaticalment el **masculí singular**, en català i en castellà, com en altres llengües romàniques, pot tenir un **ús no marcat** i es pot fer servir per referir-se a un home o una dona quan el text fa referència a una persona indeterminada, hi ha diverses estratègies alternatives per incloure i visibilitzar ambdós sexes.

a) **Recursos inclusius**: inclouen tots dos sexes.

- **Mots invariables**: tenen la mateixa forma per al masculí que per al femení. Per exemple: *agent, responsable, fiscal, professional*, en català; *representante, miembro, asistente*, en castellà.
- **Mots epicens**: tenen un gènere gramatical inherent i arbitrari, i designen indiferentment homes i dones. Per exemple: *persona, víctima*.
- **Mots col·lectius**: designen un conjunt de persones. Per exemple: *cos, plantilla, personal, equip*, en català; *personal, alumnado, grupo*, en castellà.
- **Mots i expressions despersonalitzats**: fan referència a la funció o l'acció, a l'organisme o la unitat, a la titulació, etc. en lloc de la persona. Per exemple: *docència, coordinació, vicerectorat*, en català; *decanato, secretaría, Jefatura*, en castellà.
- **Tractament personal de vós**, per al català.

b) **Recursos visibilitzadors**: fan visibles les dones i els homes en el discurs, com ara l'ús de les **formes dobles**.

Són preferibles els recursos inclusius davant de les formes dobles, perquè tenen l'avantatge que afavoreixen la claredat i la fluïdesa del text. A l'hora d'escollir el recurs més adequat, cal que tinguem en compte el tipus de text, el context, a qui va destinat, entre altres factors.

2.1 Mots sense flexió de gènere: invariables i epicens

En les referències en singular a una persona indeterminada, és preferible fer servir mots invariables (que tenen la mateixa forma per al masculí que per al femení, sempre que no hi hagi article o que, en el cas del català, es pugui apostrofar, com ara *estudiant, agent, auxiliar*, etc.) i epicens (que tenen un gènere gramatical in-

herent i arbitrari i que designen indiferentment homes i dones, com ara *persona*, *víctima*, etc.) com a recurs inclusiu en comptes del masculí singular. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Es busca responsable de formació per coordinar els cursos del segon quadrimestre.</i>	<i>Es busca coordinador de formació per als cursos del segon quadrimestre.</i>
	<i>les habilitats cognitives de l'infant</i>	<i>les habilitats cognitives del nen</i>
	<i>El paper de l'ésser humà en el canvi climàtic.</i>	<i>El paper de l'home en el canvi climàtic.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Opta a una plaza de especialista en comunicació pública de la ciencia.</i>	<i>Opta a una plaza de experto en comunicació pública de la ciencia.</i>
	<i>Curso de comercial de productos industriales</i>	<i>Curso de vendedor de productos industriales</i>
	<i>Requisitos para ser responsable de servicio</i>	<i>Requisitos para ser coordinador de servicio</i>

En català, en el cas d'*estudiant* o *estudianta*, malgrat que totes dues formes són normatives, recomanem l'ús d'*estudiant* (que inclou masculí i femení) i proposem aquesta forma sempre que sigui possible com a alternativa a l'ús d'*alumne* (que té forma masculina i femenina).

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>L'estudiant ha de renunciar a l'avaluació continuada abans de lliurar el primer exercici d'avaluació.</i>	<i>L'alumne ha de renunciar a l'avaluació continuada abans de lliurar el primer exercici d'avaluació.</i>

En castellà, en canvi, el gènere de la paraula *estudiante* ve determinat per l'article. Per tant, només en el cas que no vagi precedit d'article serà preferible a la doble forma *alumno/alumna*.

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Ser estudiante de una de las titulaciones que oferta la universidad.</i>	<i>Ser alumno de una de las titulaciones que oferta la universidad.</i>
	<i>El alumno o alumna deberá acreditar su nivel de inglés.</i>	<i>El o la estudiante deberá acreditar su nivel de inglés.</i>

Les paraules *persona* i *part* (*parte*, en castellà) són mots epicens que inclouen tots dos sexes i que permeten evitar les marques de gènere gramatical. Són un recurs adequat en alguns casos, especialment en textos normatius o plantilles de documents que han de servir per a tots dos sexes, si volem evitar l'ús del masculí singular com a genèric o un ús excessiu de les formes dobles. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El pagament de la quota s'ha de fer per domiciliació bancària mitjançant un rebut a nom de la persona titular del compte corrent.</i>	<i>El pagament de la quota s'ha de fer per domiciliació bancària mitjançant un rebut a nom del titular del compte corrent.</i>
	<i>Cal que la persona que representa l'empresa signi aquesta oferta i indiqui el seu nom i càrrec.</i>	<i>Cal que el representant o la representant de l'empresa signi aquesta oferta i indiqui el seu nom i càrrec.</i>
	<i>La persona encarregada del material també s'ha de fer càrrec de supervisar el mobiliari.</i>	<i>L'encarregat o encarregada del material també s'ha de fer càrrec de supervisar el mobiliari.</i>
	<i>La persona interessada a participar en el concurs corresponent ha de presentar la sol·licitud en el termini de quinze dies naturals a partir de la publicació de la convocatòria.</i>	<i>L'interessat a participar en el concurs corresponent ha de presentar la sol·licitud en el termini de quinze dies naturals a partir de la publicació de la convocatòria.</i>
	<i>S'ha d'excloure la responsabilitat de la part contractant implicada en la controvèrsia.</i>	<i>S'ha d'excloure la responsabilitat del contractant implicat en la controvèrsia.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Podrá requerir a la persona afectada por la queja para que realice las alegaciones pertinentes, para que aporte la documentación necesaria o comparezca para informar.</i>	<i>Podrá requerir al afectado o afectada por la queja para que realice las alegaciones pertinentes, para que aporte la documentación necesaria o comparezca para informar.</i>
	<i>La aceptación se formalizará mediante un documento normalizado convenientemente cumplimentado y firmado por la persona beneficiaria de la beca.</i>	<i>La aceptación se formalizará mediante un documento normalizado convenientemente cumplimentado y firmado por el beneficiario o beneficiaria de la beca.</i>
	<i>Firma de la persona interesada</i>	<i>Firma del interesado</i>
	<i>La parte demandante alega la vulneración de su derecho de defensa, así como la violación del principio de proporcionalidad.</i>	<i>El demandante o la demandante alega la vulneración de su derecho de defensa, así como la violación del principio de proporcionalidad.</i>

Al costat de la paraula *persona*, l'ús del relatiu *qui*, en català, i *quien*, en castellà, és especialment útil en determinats textos administratius i normatius (com ara les sol·licituds, etc.) per substituir el masculí singular o les formes dobles. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Qui sol·licita... La persona que sol·licita...</i>	<i>El sol·licitant El o la sol·licitant</i>
	<i>Qui presenta la demanda La persona que presenta la demanda</i>	<i>El demandant El o la demandant</i>
	<i>Qui representa legalment l'empresa La persona que representa legalment l'empresa</i>	<i>El representant legal de l'empresa El o la representant legal de l'empresa</i>
	<i>Documentació de qui sol·licita l'ajuda</i>	<i>Documentació del sol·licitant de l'ajuda</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Quien firma</i> La persona que firma	El abajofirmante El o la abajofirmante
	<i>Quien presenta la denuncia</i> La persona que presenta la denuncia	El denunciante El o la denunciante
	<i>Quien representa legalmente a la empresa</i> La persona que representa legalmente a los trabajadores	El representante legal de los trabajadores El o la representante legal de los trabajadores

Límits de la paraula *persona*

L'ús de la paraula *persona* pot no ser adequat en determinats contextos per designar una persona indeterminada, que tant pot ser un home o una dona. Esmentem alguns casos en què cal limitar aquest recurs i donar preferència a altres solucions.

- Per manca de claredat, precisió i fluïdesa

Cal evitar un ús abusiu de la paraula *persona*, que dona com a resultat expressions forçades o massa llargues. En aquests casos, és recomanable buscar altres construccions més senzilles que facilitin la claredat i la fluïdesa del text. Fins i tot en algun cas pot ser preferible una forma doble. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	Cal trucar als Serveis Informàtics .	Cal trucar a la persona que gestiona les incidències informàtiques .
	Estrès en el cuidador o cuidadora .	Estrès en la persona que té cura d'algú .

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La comisión establecerá las tareas del becario o becaria.</i>	<i>La comisión establecerá las tareas de la persona que resulte beneficiada con la beca.</i>
	<i>En presencia del presidente, secretario o sus suplentes.</i>	<i>En presencia de la persona presidenta, la persona secretaria o suplentes de estas.</i>
	<i>Atribuciones del responsable o la responsable de la gestión.</i>	<i>Atribuciones de la persona que se responsabiliza de la gestión.</i>

- Per canvi de significat

En alguns casos en què el context pugui ser ambigu, l'adjectiu que acompanya la paraula *persona* pot modificar el sentit de la frase. Per exemple:

CA	<i>El treballador o treballadora té dret a flexibilitat horària</i> [S'entén que es tracta d'una persona assalariada.]	≠	<i>La persona treballadora té dret a flexibilitat horària</i> [S'entén que la persona és de mena treballadora.]
	<i>Perfil de diplomàtic o diplomàtica</i> [S'entén que es tracta d'una persona que ha fet la carrera de diplomàcia.]	≠	<i>Perfil de la persona diplomàtica</i> [S'entén que la persona té habilitat i tacte.]

ES	<i>El responsable o la responsable tendrá derecho a dos días adicionales de asuntos personales.</i> [S'entén que es tracta d'una persona que desenvolupa aquesta funció.]	≠	<i>La persona responsable tendrá derecho a dos días adicionales de asuntos personales.</i> [S'entén que la persona és de mena responsable.]
	<i>A la persona en situación de paro se le aplicará un descuento del 10 %.</i>	≠	<i>A la persona parada se le aplicará un descuento del 10 %.</i> [S'entén que la persona és tímida o no té iniciativa.]

- Per manca de sentit comú

En els casos en què la realitat evidencia que només es pot fer referència a un dels dos sexes, cal vigilar de no utilitzar sistemàticament la paraula *persona*. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Si hi ha indicis que una dona embarassada ha estat exposada al virus dins de l'aula, ha de posar-se en contacte amb Sanitat Respon.</i>	<i>Si hi ha indicis que una persona embarassada ha estat exposada al virus dins de l'aula, ha de posar-se en contacte amb Sanitat Respon.</i>
	<i>l'home que pateix càncer de pròstata</i>	<i>la persona que pateix càncer de pròstata</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Recuperación física de la mujer que ha dado a luz.</i>	<i>Recuperación física de la persona que ha dado a luz.</i>
	<i>La encuesta está dirigida a la mujer que padece cáncer de útero.</i>	<i>La encuesta está dirigida a la persona que padece cáncer de útero.</i>

2.2 Mots col·lectius

És recomanable fer servir mots col·lectius (com ara *plantilla, equip, cos*, en català; *personal, grupo, alumnado*, en castellà) en lloc del masculí singular utilitzat per designar un conjunt de persones. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>eines per al professorat</i>	<i>eines per al professor</i>
	<i>drets de l'alumnat</i>	<i>drets de l'alumne</i>
	<i>D'acord amb el que estableix la Resolució de 27 d'abril de 2011, que regula la convocatòria de concurs de diverses places de professorat agregat.</i>	<i>D'acord amb el que estableix la Resolució de 27 d'abril de 2011, que regula la convocatòria de concurs de diverses places de professor agregat.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Derechos y obligaciones del alumnado</i>	<i>Derechos y obligaciones del alumno</i>
	<i>Instancia para concursar a plazas de profesorado asociado de Ciencias de la Salud</i>	<i>Instancia para concursar a plazas de profesor asociado de Ciencias de la Salud</i>
	<i>Guía de acogida para el estudiantado internacional</i>	<i>Guía de acogida para el estudiante internacional</i>

Límits dels mots col·lectius

És important no fer servir els mots col·lectius de manera sistemàtica, ja que en alguns casos poden originar problemes per canvi de significat o del grau de formalitat, o per incorrecció gramatical. Per tant, quan fem servir els mots col·lectius com a recurs inclusiu, cal que tinguem molt en compte quins en són els límits.

- Per canvi de significat

El mot col·lectiu pot no expressar sempre el mateix que el nom substituït, i cal estar atents al context per confirmar que no hi poden haver equívocs. Per exemple:

CA	<i>El curs L'Infant i el seu Entorn</i> [Fa referència a un nen o nena.]	≠	<i>El curs La Infància i el seu Entorn</i> [Pot fer referència tant a 'els infants' com al 'període de la vida que comprèn des del naixement fins a l'adolescència'.]
	<i>El degà o degana ha de comunicar a la Junta Permanent qualsevol canvi que es produeixi en la composició de l'equip deganal.</i>	≠	<i>El deganat [= equip deganal] ha de comunicar a la Junta Permanent qualsevol canvi que es produeixi en la composició de l'equip deganal.</i>
	<i>En les pràctiques, la dedicació de l'estudiant està limitada a un màxim de 30 hores setmanals.</i>	≠	<i>En les pràctiques, la dedicació de l'alumnat està limitada a un màxim de 30 hores setmanals.</i>

ES	<i>El seminario Conflictos en el adolescente</i> [Fa referència als conflictes personals de l'adolescent.]	≠	El seminario Conflictos en la adolescencia [Fa referència en general als conflictes que poden sorgir en l'etapa que va de la infantesa a l'edat adulta, tant si afecten l'adolescent com els seus familiars o el seu entorn.]
	<i>La firma de estos convenios corresponde al vicerector o vicerectora de Gestión Académica.</i>	≠	<i>La firma de estos convenios corresponde al vicerectorado de Gestión Académica</i> [= equip encapçalat per un vicerector o vicerectora]
	<i>Horas totales de trabajo del alumno</i>	≠	<i>Horas totales de trabajo del alumnado</i>

- Per canvi del grau de formalitat

El mot col·lectiu pot no ser una bona opció si implica un canvi del grau de formalitat no adequat en contextos que requereixen un ús més neutre del llenguatge. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El temps lliure de l'infant</i>	<i>El temps lliure de la quitxalla o de la canalla</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Derechos y obligaciones de la familia</i>	<i>Derechos y obligaciones de la parentela</i>

- Per incorrecció gramatical

L'ús d'un mot col·lectiu pot comportar errors gramaticals que cal evitar. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>El professor o professora de cada grup de l'assignatura penja els exercicis en el Campus Virtual en acabar el tema.</i>	<i>El professorat de cada grup de l'assignatura penja els exercicis en el Campus Virtual en acabar el tema. [Només hi ha un professor.]</i>
	<i>El treball final de grau és una tasca que cada estudiant desenvolupa individualment.</i>	<i>El treball final de grau és una tasca que l'alumnat desenvolupa individualment.</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Cuando el alumno o alumna haga efectivo el pago de la matrícula.</i>	<i>Cuando el alumnado haga efectivo el pago de la matrícula. [El pagament és individual, no es pot referir a un col·lectiu.]</i>
	<i>Cada profesor determinará la forma de evaluación de la asignatura.</i>	<i>El profesorado determinará individualmente la forma de evaluación de la asignatura.</i>

2.3 Mots i expressions despersonalitzats

Els mots i les expressions despersonalitzats són un recurs inclusiu que recomanem en comptes del masculí singular amb valor genèric. Per exemple, en lloc de designar la persona, podem referir-nos a la funció, l'acció, l'organisme o la unitat; o bé recórrer a canvis de redacció o a l'ús de determinats adjectius per despersonalitzar les expressions.

2.3.1 La funció o l'acció en comptes de la persona

L'ús de la funció o l'acció (com ara *presidència, candidatura, mediació*, en català; *dirección, tutorización, asesamiento*, en castellà) per substituir la referència a una persona pot ser un recurs útil per incloure tots dos sexes en el discurs. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	eleccions a la presidència de la Comissió	eleccions a president de la Comissió
	El suport a la docència té com a objectiu gestionar i oferir al professorat els recursos d'informació i serveis útils per a la tasca docent.	El suport al docent té com a objectiu gestionar i oferir al professorat els recursos d'informació i serveis útils per a la tasca docent.
	Inscripció al curs Mediació Familiar i Social: Infància, Adolescència i Violència de Gènere	Inscripció al curs Mediador Familiar i Social: Infància, Adolescència i Violència de Gènere

ES	Proposem:	En comptes de:
	la candidatura a la presidencia	la candidatura a presidente
	Guía de buenas prácticas para el asesoramiento lingüístico	Guía de buenas prácticas para el asesor lingüístico
	Reconocimiento de la labor de tutorización o dirección de tesis	Reconocimiento de la labor de tutor o director de tesis
	La petición se deberá dirigir a la coordinación del máster.	La petición se deberá dirigir al coordinador del máster.

Límits, per canvi de significat, de la funció o l'acció en comptes de la persona

Cal tenir en compte que no tots els contextos admeten la substitució de la persona per la funció o l'acció, perquè es poden produir canvis de significat. Per exemple:

CA	L'ICE ofereix recursos en anglès per al docent .	≠	L'ICE ofereix recursos en anglès per a la docència . [per a l'ensenyament de l'anglès]
----	---	---	--

ES	Convocatoria de ayudas al investigador / personal investigador	≠	Convocatoria de ayudas a la investigación [pot ser destinat a institucions, persones, material, equipament, material, etc.]
----	--	---	--

2.3.2 L'organisme o la unitat en comptes de la persona

Els noms que fan referència a l'organisme o a la unitat en comptes de la persona (com ara *servei*, *delegació*, en català; *secretaría*, *unidad* en castellà) poden servir com a recurs inclúsiu en alguns contextos. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Delegació d'Estudiants d'Enginyeria Industrial de Barcelona</i> [en una placa de despatx]	<i>Delegat d'estudiants d'Enginyeria Industrial de Barcelona</i> [en una placa de despatx]
	<i>Cal adreçar-se a la Intervenció Delegada</i>	<i>Cal adreçar-se a l'interventor delegat</i>
	<i>Cal trucar als Serveis Informàtics</i>	<i>Cal trucar al tècnic informàtic</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La solicitud de admisión debe dirigirse a la Secretaría del departamento.</i>	<i>La solicitud de admisión debe dirigirse al secretario del departamento.</i>
	<i>Cualquier incidencia en relación con la disponibilidad de espacios deberá comunicarse a Conserjería.</i>	<i>Cualquier incidencia en relación con la disponibilidad de espacios deberá comunicarse al conserje.</i>
	<i>La gestión de los ISBN corresponde a la Unidad de Publicaciones.</i>	<i>La gestión de los ISBN corresponde al técnico de publicaciones.</i>

Límits, per canvi de significat, de l'organisme o la unitat en comptes de la persona

Cal tenir en compte que no tots els contextos admeten la substitució de la persona per l'organisme o la unitat administrativa corresponent, perquè es poden produir canvis de significat o pot induir a errors d'interpretació. Per exemple:

CA	<i>La decisió depèn del degà o degana.</i> [La decisió depèn de la persona que té el càrrec de degà o degana.]	≠	<i>La decisió depèn del degnat.</i> [La decisió depèn de la unitat o equip de persones que la constitueixen.]
	<i>Eleccions a rector o rectora</i> [És l'elecció a un càrrec unipersonal.]	≠	<i>Eleccions al Rectorat</i> [Aquest exemple no és possible perquè les eleccions són a càrrecs unipersonals.]
ES	<i>Delegación de funciones a favor del vicerrector o vicerrectora de Política Docente</i> [Es refereix al càrrec.]	≠	<i>Delegación de funciones a favor del Vicerrectorado de Política Docente</i> [Es refereix a l'òrgan.]
	<i>Existe una descoordinación entre el decano de Letras y el vicerrector de Profesorado</i> [Es refereix a les persones que ocupen el càrrec.]	≠	<i>Existe una descoordinación entre el Decanato de Letras y el Vicerrectorado de Profesorado</i> [Es refereix als òrgans.]

2.3.3 Canvis de redacció i altres expressions despersonalitzades

Una altra possibilitat per evitar l'ús del masculí singular com a genèric o les formes dobles és recórrer a canvis de redacció (ús de formes verbals en lloc de formes nominals, per exemple) o a altres expressions despersonalitzades. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	Et donem la benvinguda al web del Servei d'Esports	Benvingut al web del Servei d'Esports
	Requisits d'accés: — Tenir un títol de licenciatura, enginyeria, arquitectura, grau, diplomatura o enginyeria tècnica amb l'especialitat docent.	Requisits d'accés: — Ser licenciat, enginyer, arquitecte, graduat, diplomat o enginyer tècnic amb l'especialitat docent.
	Què necessites per començar el grau de Sociologia? Tenir interès pel comportament de l'ésser humà, grups i col·lectivitats.	Què necessites per començar el grau de Sociologia? Estar interessat pel comportament de l'ésser humà, grups i col·lectivitats.
	Coordinar l'assignatura implica elaborar el pla docent.	Ser el coordinador o coordinadora de l'assignatura implica elaborar el pla docent.
	Un cop donat d'alta el servei, es poden gestionar, de manera ràpida i via web, els recursos disponibles.	Un cop donat d'alta el servei, l' usuari pot gestionar, de manera ràpida i via web, els recursos disponibles.
	Per renovar el carnet, Ø cal portar dues fotografies.	Per renovar el carnet, l' usuari interessat ha de portar dues fotografies.
	T'acabes de graduar?	Ets un nou graduad ?
	Col·legiar-se no té preu! Consulta el nostre web.	Ser col·legiat no té preu! Consulta el nostre web.

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Has finalizado el proceso de inscripción en el curso seleccionado.</i>	<i>Ya estás inscrito/a en el curso seleccionado.</i> [Missatge informatiu fent una inscripció en línia]
	<i>¿Acabas de llegar a la universidad? ¡Ven a conocernos!</i>	<i>¿Eres nuevo en la universidad? ¡Ven a conocernos!</i>
	<i>El título de grado te abre las puertas al mercado laboral.</i>	<i>El título de graduado te abre las puertas al mercado laboral.</i>
	<i>Dirigir una tesis doctoral es un ejercicio de mucha responsabilidad.</i>	<i>Ser director o directora de una tesis doctoral es un ejercicio de mucha responsabilidad.</i>

Aquest recurs s'utilitza sovint en textos esquemàtics o breus, com ara formularis, llistes, impresos, taules, enumeracions, etc. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Nom i cognoms:</i>	<i>Sr./Sra.: El/La sol·licitant:</i>
	<i>Lloc de naixement:</i>	<i>Nascut/uda a:</i>
	<i>Domicili:</i>	<i>Domiciliat/ada a:</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Nombre y apellidos:</i>	<i>Sr./Sra.: El/la solicitante:</i>
	<i>Lugar de nacimiento:</i>	<i>Nacido/a en:</i>
	<i>Domicilio:</i>	<i>Domiciliado/a en:</i>

2.3.4 L'ús de l'adjectiu

Per evitar fer servir el masculí singular com a genèric, a vegades podem recórrer a utilitzar un adjectiu. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Cal un informe mèdic.</i>	<i>Cal un informe del metge.</i>
	<i>Recursos útils per a la tasca do-cent</i>	<i>Recursos útils per a la tasca del pro-fessor</i>
	<i>L'equip rectoral</i>	<i>L'equip del rector</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Para poder interponer un recurso, hay que esperar a la sentencia ju-dicial.</i>	<i>Para poder interponer un recurso, hay que esperar a la sentencia del juez.</i>
	<i>los derechos humanos</i>	<i>los derechos del hombre</i>

2.4 Tractament personal

En català, en la documentació administrativa i acadèmica, es recomana fer servir el tractament de vós en comptes del de vostè, tant si ens adrecem a una persona o a més d'una, ja que permet evitar l'ús del masculí com a genèric i les formes dobles. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Us informem de la nova normativa.</i>	<i>La/L'informem de la nova normativa.</i>
	<i>Aprofitem l'avinentsa per salu-dar-vos ben atentament.</i>	<i>Aprofitem l'avinentsa per salu-dar-lo ben atentament.</i>

Tant en català com en castellà, si es fa servir el tractament de tu, es pot recórrer a canvis de redacció per incloure tots dos sexes (vegeu l'apartat 2.3.3). Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Si t'interessa participar en el nostre projecte...</i>	<i>Si estàs interessat a participar en el nostre projecte...</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	Para informarte de todas las novedades, suscríbete.	Si quieres estar informado de todas las novedades, suscríbete.

2.5 Formes dobles: forma femenina i masculina alhora

Les formes dobles són un recurs visibilitzador que es pot fer servir quan hi ha una intenció manifesta de fer visibles les dones. En els àmbits acadèmics i administratius, aquesta intenció es concreta sobretot en les referències a càrrecs o professions que tant poden ocupar un home com una dona. Tot i això, cal tenir en compte que es tracta d'un recurs que allarga el text i en dificulta la lectura; per tant, no ha de ser ni la primera ni l'única opció per evitar el masculí singular com a genèric.

2.5.1 Ús de les formes dobles senceres

En l'àmbit acadèmic i administratiu, fem servir la forma doble per fer referència a una persona indeterminada en singular en els casos següents:

a) En **documents normatius**, en previsió que el càrrec de què es parla pugui ser ocupat indistintament per un home o una dona, o que la normativa que s'estableix afecta tant un home com una dona. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	El rector o rectora de la Universitat és la persona encarregada de resoldre els recursos d'alçada contra la resolució de la convocatòria d'ajuts.	El rector de la Universitat és la persona encarregada de resoldre els recursos d'alçada contra la resolució de la convocatòria d'ajuts.
	Les funcions del degà o degana són:	Les funcions del degà són:
	El progenitor o progenitora amb un infant de menys d'un any té dret a un permís per lactància d'una hora diària.	El progenitor amb un infant de menys d'un any té dret a un permís per lactància d'una hora diària.

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La duració del mandat del director o directora del centre es de tres anys i solo se puede renovar consecutivamente una vez.</i>	<i>La duració del mandat del director del centre es de tres años y solo puede renovarse consecutivamente una vez.</i>
	<i>La resolució de los recursos que se interpongan contra las citadas resoluciones corresponderá al secretario o secretaria general.</i>	<i>La resolució de los recursos que se interpongan contra las citadas resoluciones corresponderá al secretario general.</i>
	<i>Responsabilitats del tutor o tutora de pràcticas.</i>	<i>Responsabilitats del tutor de pràcticas.</i>

En aquest tipus de documents, no s'ha d'utilitzar el recurs de posar una nota o una disposició addicional per explicar que, al llarg del text, el masculí fa referència tant a homes com a dones.

b) En **salutacions de textos escrits** adreçats a un sol destinatari indeterminat (especialment en cartes, correus electrònics, etc.). Per exemple:

CA	<i>Senyor, senyora,</i>
	<i>Benvolgut professor / Benvolguda professora,</i>
ES	<i>Apreciado señor, apreciada señora:</i>
	<i>Estimado colaborador / Estimada colaboradora:</i>

c) En **llistes de sortides professionals i ofertes professionals**. Per exemple:

CA	Ofertes de feina: <i>Secretari o secretària de direcció</i> <i>Enginyer tècnic o enginyera tècnica d'obres públiques</i> <i>Coordinador o coordinadora comercial</i> <i>Tècnic o tècnica mediambiental</i> <i>Assessor o assessora</i>
-----------	--

ES	<p>Salidas profesionales</p> <p><i>Director o directora de proyectos</i> <i>Profesor o profesora de matemáticas</i> <i>Desarrollador o desarrolladora de programas</i> <i>Técnico o técnica en asesoramiento lingüístico</i> <i>Corrector o correctora</i></p>
-----------	---

d) En **impresos i formularis**

CA	Proposem:	En comptes de:
	<p><i>EXPOSO:</i></p> <p><i>1. Que dispo de l'informe favorable del tutor o tutora _____</i> <i>_____.</i></p>	<p><i>EXPOSO:</i></p> <p><i>1. Que dispo de l'informe favorable del tutor _____</i> <i>_____.</i></p>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<p><i>El doctor o doctora _____</i> <i>_____</i> <i>con NIF _____</i> <i>como miembro del tribunal que ha juzgado la tesis doctoral _____</i> <i>_____.</i></p>	<p><i>El doctor _____</i> <i>con NIF _____</i> <i>como miembro del tribunal que ha juzgado la tesis doctoral _____</i> <i>_____.</i></p>

Límits, per manca de claredat, precisió i fluïdesa, de les formes dobles senceres

En determinats documents llargs, especialment els normatius, com que l'ús sistemàtic de les formes dobles de càrrecs allarga el text i en dificulta la lectura, cal valorar els límits d'aquest recurs i fer-lo compatible amb l'ús del masculí singular com a genèric (vegeu l'apartat 2.6).

2.5.2 Ús i límits de les formes dobles abreujades

Pel que fa a les formes dobles abreujades, en limitem l'ús per manca de claredat només a determinats tipus de text, com ara impresos o llistes, i sempre que calgui per problemes d'espai. Així doncs, si s'opta per l'ús de formes dobles perquè no es poden utilitzar altres estratègies, és preferible la forma doble sencera a la forma doble abreujada. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>És competència de la junta de facultat elegir i remoure el degà o degana.</i>	<i>És competència de la junta de facultat elegir i remoure el degà/ana.</i>
	<i>Requisits: tenir la titulació de doctor o doctora, enginyer o enginyera, arquitecte o arquitecta, llicenciat o llicenciada, o el títol de grau corresponent.</i>	<i>Requisits: tenir la titulació de doctor/a, enginyer/a, arquitecte/a, llicenciat/ada, o el títol de grau corresponent.</i>
	<i>Anunci per cobrir provisionalment, en comissió de serveis, una plaça de secretari o secretària de la Unitat de Gestió del Rectorat.</i>	<i>Anunci per cobrir provisionalment, en comissió de serveis, una plaça de secretari/ària de la Unitat de Gestió del Rectorat.</i>
	<i>RESOLC: Declarar vacants les dues places convocades d'administratiu o administrativa adscrites a la Secció de Nòmines.</i>	<i>RESOLC: Declarar vacants les dues places convocades d'administratiu/iva adscrites a la Secció de Nòmines.</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Corresponde al rector o rectora adoptar las decisiones relativas a sus situaciones administrativas y régimen disciplinario, a excepción de la de separación del servicio.</i>	<i>Corresponde al rector/a adoptar las decisiones relativas a sus situaciones administrativas y régimen disciplinario, a excepción de la de separación del servicio.</i>
	<i>Será responsabilidad del alumno o alumna verificar la matrícula de sus asinaturas.</i>	<i>Será responsabilidad del alumno/a verificar la matrícula de sus asinaturas.</i>
	<i>Las empresas que participen en el programa podrán contar con un graduado o graduada en prácticas durante 6 meses.</i>	<i>Las empresas que participen en el programa podrán contar con un graduado/a en prácticas durante 6 meses.</i>

2.5.3 Ordre dels elements

Quan fem servir formes dobles, l'ordre habitual és presentar la forma masculina seguida de la femenina. Per exemple:

CA	<i>Signatura del director o directora del centre</i>
	<i>el síndic o síndica de greuges</i>

ES	<i>Informe del tutor o tutora de pràcticas</i>
	<i>el alumno o alumna de la asignatura</i>

També es pot optar per l'ordre invers, i presentar primer la forma femenina i després la forma masculina. Per exemple:

CA	<i>Es necessita tècnica o tècnic de laboratori.</i>
	<i>Cal adreçar-se a la rectora o rector de la universitat que correspongui.</i>
	<i>Es busca infermera o infermer.</i>

ES	<i>Elecciones a presidenta o presidente de la Asociación de Antiguos Alumnos.</i>
	<i>Corresponderá a la delegada o delegado sindical el seguimiento del cumplimiento en la empresa de la normativa legal vigente.</i>
	<i>Sesiones de tutoría con la profesora o profesor responsable del grupo.</i>

En el cas de les formes dobles abreujades, l'ordre sempre és la forma masculina més la terminació femenina.

CA	<i>Signatura del secretari/ària de departament</i>
-----------	---

ES	<i>Informe del director/a del grupo de investigación</i>
-----------	---

2.5.4 Concordança amb adjectius, determinants i pronoms

Pel que fa a la concordança, quan el substantiu que s'ha de doblar va acompanyat de determinants o adjectius, recomanem fer servir la forma doble només per al substantiu. La **concordança de l'adjectiu i determinants** es fa amb el substantiu masculí, que en aquest cas s'escriu sempre abans del femení, per evitar frases ambigües o equívokes. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El projecte internacional preveu una plaça per a un doctorand o doctoranda europeu.</i>	<i>El projecte internacional preveu una plaça per a un doctorand o una doctoranda europea.</i> [Es pot entendre que parla, d'una banda, d'un doctorand (europeu o no), i de l'altra, d'una doctoranda europea.]
	<i>El professor o professora afectat per les retallades</i>	<i>El professor o la professora afectat o afectada per les retallades</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El profesor o profesora interesado en asistir al congreso debe solicitar un permiso a su centro.</i>	<i>El profesor o la profesora interesado o interesada en asistir al congreso debe solicitar un permiso a su centro.</i>
	<i>El alumno o alumna beneficiado con la beca de colaboración del departamento</i>	<i>El alumno o la alumna beneficiado o beneficiada con la beca de colaboración del departamento</i>

També es fa la concordança únicament en masculí si el substantiu s'ha de substituir per un **pronomen feble**. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Parleu amb el professor o profesora per informar-lo del tema del treball.</i>	<i>Parleu amb el professor o profesora per informar-lo o informar-la del tema del treball.</i> <i>Parleu amb el professor o profesora per informar-lo/-la del tema del treball.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El tribunal podrá concertar una entrevista con el candidato o candidata para evaluarlo.</i>	<i>El tribunal podrá concertar una entrevista con el candidato o candidata para evaluarlo o evaluarla.</i>

En canvi, en casos de denominacions de **professions i càrrecs** formats per un nom i un adjectiu variable, es recomana repetir també l'adjectiu. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>enginyer agrònom o enginyera agrònoma</i>	<i>enginyer o enginyera agrònom</i>
	<i>director adjunt o directora adjunta</i>	<i>director o directora adjunt</i>
	<i>l'auxiliar administratiu o auxiliar administrativa</i>	<i>l'auxiliar administratiu o administrativa</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>trabajador autónomo o trabajadora autónoma</i>	<i>trabajador o trabajadora autónomo</i>
	<i>asesor pedagógico o asesora pedagógica</i>	<i>asesor o asesora pedagógico</i>
	<i>director técnico o directora técnica</i>	<i>director o directora técnico</i>

Si l'adjectiu és invariable no cal repetir-lo. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>el pèrit o pèrita judicial</i>	<i>el pèrit judicial o pèrita judicial</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>el juez o jueza auxiliar</i>	<i>el juez auxiliar o jueza auxiliar</i>

En el cas particular de les **salutacions de cartes, correus electrònics**, etc., es recomana repetir l'adjectiu que acompanya el nom. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Benvolgut col·laborador, benvolguda col·laboradora,</i>	<i>Benvolgut col·laborador o col·laboradora,</i>
	<i>Distingit senyor, distingida senyora,</i>	<i>Distingit senyor o senyora,</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Estimado profesor, estimada profesora:</i>	<i>Estimado profesor o profesora:</i>
	<i>Apreciado amigo, apreciada amiga:</i>	<i>Apreciado amigo o amiga:</i>

En el cas dels **noms invariables**, recomanem repetir el nom al costat del determinant. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El cap o la cap d'estudis</i>	<i>El o la cap d'estudis</i>
	<i>El vocal o la vocal de la comissió</i>	<i>El o la vocal de la comissió</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El agente o la agente comercial</i>	<i>El o la agente comercial</i>
	<i>El miembro o la miembro del Claustro</i>	<i>El o la miembro del Claustro</i>

En català, en els mots invariables que comencen per *i-* (o *hi-*) o *u-* (o *hu-*) àtones, cal recordar que la forma de l'article varia segons si és masculí o femení; per tant, en aquests casos és necessari posar-hi tant l'article com el substantiu. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>l'intendent o la intendent</i>	<i>el o la intendent</i>

Límits, per incorrecció gramatical, de la repetició del determinant

En català, cal anar amb compte amb els noms invariables que comencen amb vocal, ja que s'ha d'apostrofar l'article determinat; per tant, en aquests casos no és possible la forma doble, ni de l'article ni del substantiu. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>l'agent judicial</i>	<i>el o l'agent judicial</i>
	<i>l'auxiliar</i>	<i>el o l'auxiliar</i>

2.6 El masculí singular com a genèric

Quan l'aplicació dels diversos recursos inclusius o visibilitzadors va en detriment de la claredat i la fluïdesa del text o del sentit comú, convé usar el masculí singular amb valor genèric. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Formen part de la comissió un membre del col·lectiu docent i investigador, un membre del PAS i un estudiant.</i>	<i>Formen part de la comissió una persona membre del col·lectiu docent i investigador, un membre o una membre del PAS i un o una estudiant.</i>
	<i>Demà hi ha una conferència sobre el perfil de l'emprenedor a la sala de graus de la Facultat d'Economia.</i>	<i>Demà hi ha una conferència sobre el perfil de l'emprenedor o emprenedora a la sala de graus de la Facultat d'Economia.</i>
	<i>Fes-te el carnet de soci!</i>	<i>Fes-te el carnet de soci o sòcia!</i>
	<i>Usuari: Contrasenya:</i>	<i>Usuari o usuària: Contrasenya:</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Convocatoria de una plaza de profesor titular interino</i>	<i>Convocatoria de una plaza de profesor titular interino o profesora titular interina</i>
	<i>candidaturas al premio de doctor honoris causa</i>	<i>candidaturas al premio de doctor o doctora honoris causa</i>
	<i>Herramientas 2.0 para el profesor de idiomas</i>	<i>Herramientas 2.0 para el profesor o profesora de idiomas</i>
	<i>¿Puedo obtener una beca si cambio de estudios sin condición de becario?</i>	<i>¿Puedo obtener una beca si cambio de estudios sin condición de becario o becaria?</i>

Un altre cas són les denominacions compostes o estructures fixades que no designen persones, però que inclouen algun mot referit a persones, en què sempre utilitzem el masculí singular com a genèric. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>compte de client número de client fitxa de client</i>	<i>compte de client o clienta número de client o clienta fitxa de client o clienta</i>
	<i>guia d'usuari perfil d'usuari codi d'usuari interfície gràfica d'usuari</i>	<i>guia d'usuari o usuària perfil d'usuari o usuària codi d'usuari o usuària interfície gràfica d'usuari o usuària</i>
	<i>quadern del becari</i>	<i>quadern del becari o becària</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>atención al cliente</i>	<i>atención al cliente o clienta</i>
	<i>cuota de abonado número de abonado</i>	<i>cuota de abonado o abonada número de abonado o abonada</i>
	<i>número de socio carné de socio</i>	<i>número de socio o socia carné de socio o socia</i>
	<i>credencial de becario</i>	<i>credencial de becario o becaria</i>
	<i>documento de actividades del doctorando</i>	<i>documento de actividades del doctorando o doctoranda</i>

3. PERSONES INDETERMINADES PLURAL

Tot i que gramaticalment el **masculí plural**, en català i en castellà, com en altres llengües romàniques, pot tenir **un ús no marcat** i es pot fer servir per referir-se a homes i dones quan el text fa referència a persones indeterminades, hi ha diverses estratègies alternatives per incloure ambdós sexes.

a) **Recursos inclusius**: inclouen tots dos sexes.

- **Mots invariables**: tenen la mateixa forma per al masculí que per al femení. Per exemple: *auxiliars, membres*, en català; *responsables, profesionales, testigos*, en castellà.
- **Mots epicens**: tenen un gènere gramatical inherent i arbitrari, i designen indiferentment homes i dones. Per exemple: *persones, infants, criatures*, en català; *personajes, víctimas*, en castellà.
- **Mots col·lectius**: designen un conjunt de persones. Per exemple: *cos*, *equip* en català; *personal, plantilla* en castellà.
- **Mots i expressions despersonalitzats**: fan referència a la funció o l'acció, a l'organisme o la unitat, a la titulació en lloc de les persones, etc. Per exemple: *docència, coordinació, vicerectorat*, en català; *vocalía, rectorado, tutoría*, en castellà.
- **Tractament personal de vós**, per al català.

b) Quan l'aplicació d'aquests recursos inclusius va en detriment de la claredat i la fluïdesa del text o el sentit comú, convé usar el **masculí plural** amb valor genèric abans que les formes dobles. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>També han subscrit el text arquitectes, enginyers industrials, enginyers de telecomunicacions, metges, aparelladors, doctors i llicenciats en filosofia i lletres.</i>	<i>També han subscrit el text arquitectes, enginyers i enginyeres industrials, enginyers i enginyeres de telecomunicacions, metges i metgesses, aparelladors i aparelladores, doctors i doctores, llicenciats i llicenciades en filosofia i lletres.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Dos estudiantes y cinco titulados de Bellas Artes han sido premiados en el certamen</i>	<i>Dos estudiantes, tres tituladas y dos titulados de Bellas Artes han sido premiados en el certamen</i>
	<i>El cambio en la acreditación afecta a licenciados en Derecho, a diplomados en Relaciones Laborales y a graduados en Trabajo Social.</i>	<i>El cambio en la acreditación afecta a licenciados y licenciadas en Derecho, a diplomados y diplomadas en Relaciones Laborales y a graduados y graduadas en Trabajo Social.</i>

c) Per tant, només utilitzem les **formes dobles en plural** quan hi ha una voluntat explícita de visibilitzar la presència de tots dos sexes en el discurs.

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Els rectors i rectores de les universitats catalanes signaran l'acord. [Si es vol visibilitzar que hi ha dones rectores.]</i>	<i>Els rectors de les universitats catalanes signaran l'acord.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Los empresarios y empresarias del sector se reúnen el fin de semana para discutir su futuro. [Si es vol visibilitzar que hi ha dones empresàries.]</i>	<i>Los empresarios del sector se reúnen el fin de semana para discutir su futuro.</i>

3.1 Mots sense flexió de gènere: invariables i epicens

En les referències en plural a persones indeterminades, és preferible fer servir mots invariables (que tenen la mateixa forma per al masculí que per al femení, sempre que no hi hagi article, com ara *professionals*, *responsables*, en català; *miembros*, *auxiliares*, en castellà) i epicens (que tenen un gènere gramatical inherent i arbitrari i que designen indiferentment homes i dones, com ara *criaturas*, *personas*, en català; *víctimas*, *personas*, en castellà) com a recurs incluiu en comptes del masculí plural. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>El projecte s'adreça a infants, adolescents i líders de diverses comunitats de Guatemala.</i>	<i>El projecte s'adreça als nens, adolescents i líders de diverses comunitats de Guatemala.</i>
	<i>Per Sant Jordi, a la universitat s'han organitzat activitats en solidaritat amb les víctimes del terratrèmol al Japó.</i>	<i>Per Sant Jordi, a la universitat s'han organitzat activitats en solidaritat amb els afectats pel terratrèmol al Japó.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El derecho de las personas a expresarse libremente.</i>	<i>El derecho de los hombres a expresarse libremente.</i>
	<i>Estadística de víctimas mortales en las carreteras</i>	<i>Estadística de muertos en las carreteras</i>

En el cas dels mots invariables es recomana treure l'article o qualsevol determinant amb flexió de gènere si el text ho permet i no canvia el significat. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Representants de les universitats s'han manifestat davant la Conselleria. [en un peu de foto]</i>	<i>Alguns representants de les universitats s'han manifestat davant la Conselleria.</i>
	<i>Per poder adoptar un acord han d'haver-hi presents, almenys, el 30 % de membres del Consell.</i>	<i>Per poder adoptar un acord han d'haver-hi presents, almenys, el 30 % dels membres del Consell.</i>
	<i>El curs s'adreça especialment a estudiants i professionals del món de l'art i del disseny.</i>	<i>El curs s'adreça especialment als estudiants i als professionals del món de l'art i del disseny.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El congreso se dirige a profesores del ámbito de las humanidades.</i>	<i>El congreso se dirige a los profesores del ámbito de las humanidades.</i>
	<i>Monográfico dirigido a estudiantes de Pedagogía</i>	<i>Monográfico dirigido a los estudiantes de Pedagogía</i>
	<i>Descuento del 50 % para participantes mayores de 65 años.</i>	<i>Descuento del 50 % para los participantes mayores de 65 años.</i>
	<i>Representantes del sector en el salón de plenos del Ayuntamiento [en un peu de foto]</i>	<i>Los representantes del sector en el salón de plenos del Ayuntamiento</i>

Les paraules *persones* i *parts* són mots epicens que inclouen tots dos sexes i que permeten evitar les marques de gènere gramatical. Són un recurs adequat en alguns casos si volem evitar l'ús del masculí plural com a genèric en les referències a persones indeterminades en plural. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>En situaciones d'emergències masives, el centre pot gestionar l'obertura d'equipaments municipals de gran capacitat per acollir les persones damnificades.</i>	<i>En situaciones d'emergències masives, el centre pot gestionar l'obertura d'equipaments municipals de gran capacitat per acollir els damnificats.</i>
	<i>Les persones interessades poden aduir al·legacions i aportar documents o altres elements de judici en qualsevol moment del procediment.</i>	<i>Els interessats poden aduir al·legacions i aportar documents o altres elements de judici en qualsevol moment del procediment.</i>
	<i>Es demana que les persones que fan la sol·licitud tinguin mèrits que mostrin la seva productivitat investigadora i el seu potencial per desenvolupar en cinc anys mèrits suficients per accedir a la categoria superior de professorat agregat.</i>	<i>Es demana que els sol·licitants tinguin mèrits que mostrin la seva productivitat investigadora i el seu potencial per desenvolupar en cinc anys mèrits suficients per accedir a la categoria superior de professorat agregat.</i>
	<i>Les parts demandants poden interposar un recurs contra el silenci administratiu.</i>	<i>Els demandants poden interposar un recurs contra el silenci administratiu.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La comisión evaluadora seleccionará a las personas inscritas en función de sus méritos.</i>	<i>La comisión evaluadora seleccionará a los inscritos en función de sus méritos.</i>
	<i>El objetivo de la mediación es que las partes afectadas puedan llegar a un acuerdo.</i>	<i>El objetivo de la mediación es que los afectados puedan llegar a un acuerdo.</i>
	<i>Se recopila información de las personas desaparecidas durante la Guerra Civil y el franquismo.</i>	<i>Se recopila información de los desaparecidos durante la Guerra Civil y el franquismo.</i>
	<i>Son muchas las personas desplazadas que se han visto obligadas a escapar de regímenes totalitarios.</i>	<i>Son muchos los desplazados que se han visto obligados a escapar de regímenes totalitarios.</i>

Al costat de la paraula *persones*, l'ús del relatiu *qui* (en català) o *quienes* (en castellà) és especialment útil per substituir formes en masculí plural, en determinats documents en què el referent és molt clar. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Qui vulgui renunciar a l'avaluació continuada ha de fer arribar la sol·licitud abans del 5 de març.</i>	<i>Els alumnes que vulguin renunciar a l'avaluació continuada han de fer arribar la sol·licitud abans del 5 de març.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Quienes opten a una ayuda por movilidad deberán acreditar su nivel de inglés.</i>	<i>Los candidatos que opten a una ayuda por movilidad deberán acreditar su nivel de inglés.</i>

Límits de la paraula *persones*

L'ús de la paraula *persones* pot no ser adequat en determinats contextos per designar un conjunt de persones indeterminades, que tant pot estar format per homes com per dones. Esmentem alguns casos en què cal limitar aquest recurs i donar preferència a altres solucions.

- Per manca de claredat, precisió i fluïdesa

Cal evitar un ús abusiu de la paraula *persones*, que dona com a resultat expressions forçades o massa llargues, empobriment lèxic i poca precisió. En aquests casos, és recomanable buscar altres estratègies que facilitin la claredat i la fluïdesa del text. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>el perfil del personal investigador</i>	<i>el perfil de les persones que fan investigació</i>
	<i>els becaris d'aquest curs</i>	<i>les persones receptores de les beques d'aquest curs</i>
	<i>els estudiants que sol·liciten una beca Erasmus el personal d'administració i serveis que sol·licita una beca Erasmus</i>	<i>les persones que sol·liciten una beca Erasmus</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La jornada se dirige a los coordinadores de los grupos de investigación.</i>	<i>La jornada se dirige a las personas que coordinan los grupos de investigación.</i>
	<i>Guía de orientación para los tutores de los trabajos de fin de grado Guía de orientación para la tutoría de los trabajos de fin de grado</i>	<i>Guía de orientación para las personas que tutorizan los trabajos de fin de grado</i>
	<i>Las comunidades de propietarios no tienen personalidad jurídica.</i>	<i>Las comunidades de personas propietarias no tienen personalidad jurídica.</i>
	<i>Normativa vigente para conductores profesionales</i>	<i>Normativa vigente para personas conductoras profesionales</i>

- Per canvi de significat

En alguns casos en què el context pugui ser ambigu, l'adjectiu que acompanya la paraula *persones* pot modificar el sentit de la frase. Per exemple:

CA	<p>Han apujat el sou a les persones que treballen en aquesta empresa.</p> <p>Han apujat el sou a la planti-lla d'aquesta empresa.</p> <p>Han apujat el sou al personal d'aquesta empresa.</p> <p>Han apujat el sou als treballadors d'aquesta empresa.</p> <p>[S'entén que l'augment de sou ha estat per a totes les persones que treballen a l'empresa.]</p>	≠	<p>Han apujat el sou a les persones treballadores d'aquesta empresa.</p> <p>[S'entén que l'augment de sou ha estat només per a les persones de l'empresa que són de mena treballadora.]</p>
	<p>Els responsables del grup de treball han d'elaborar un informe.</p> <p>[Es pot entendre que fa referència a les persones que tenen adjudicada una responsabilitat.]</p>	≠	<p>Les persones responsables del grup de treball han d'elaborar un informe.</p> <p>[Es pot entendre que fa referència a les persones del grup que actuen amb responsabilitat.]</p>
ES	<p>Centro de atención a estudiantes</p>	≠	<p>Centro de atención a personas estudiantes</p> <p>[Es pot entendre que fa referència a persones que són estudiantos.]</p>
	<p>Los pacientes en lista de espera quirúrgica aumentan en un 13 %.</p>	≠	<p>Las personas pacientes en lista de espera quirúrgica aumentan en un 13 %.</p> <p>[Es pot interpretar que fa referència a la paciència de les persones.]</p>

- Per manca de sentit comú

En els casos en què la realitat evidencia que només es pot fer referència a un dels dos sexes, cal vigilar de no utilitzar sistemàticament la paraula *persones*. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Totes les dones del PAS i PDI que estiguin en situació de lactància natural que ho hagin comunicat mitjançant el document corresponent l'han de lliurar en el moment de la visita.</i>	<i>Totes les persones del PAS i PDI que estiguin en situació de lactància natural que ho hagin comunicat mitjançant el document corresponent l'han de lliurar en el moment de la visita.</i>
	<i>els homes que pateixen càncer de pròstata</i>	<i>les persones que pateixen càncer de pròstata</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>las afectadas por la vacuna del papiloma humano [Habitualment només es vacunen les noies.]</i>	<i>las personas afectadas por la vacuna del papiloma humano</i>
	<i>Las mujeres mayores de 35 años corren mayor riesgo de sufrir un aborto espontáneo.</i>	<i>Las personas mayores de 35 años corren mayor riesgo de sufrir un aborto espontáneo.</i>

3.2 Mots col·lectius

Els mots col·lectius (com ara *personal*, *equip*, *cos*, en català; *plantilla*, *equipo*, *profesorado*, en castellà) fan referència a un conjunt de persones i són recursos inclusius. Així doncs, els recomanem en lloc del masculí plural com a genèric (o en alguns casos del femení plural). Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	el personal de secretaria dels departaments	les secretàries dels departaments
	L'aplicació ha estat ben rebuda pel cos docent .	L'aplicació ha estat ben rebuda pels professors .
	la plantilla d'aquesta empresa	els treballadors d'aquesta empresa
	l'equip del projecte	els membres del projecte
	Aquesta secció vol oferir un conjunt de recursos i materials per facilitar l'itinerari educatiu de l'alumnat nouvingut .	Aquesta secció vol oferir un conjunt de recursos i materials per facilitar l'itinerari educatiu dels alumnes nouvinguts .
	El funcionariat es regeix pels principis de l'ètica de l'Administració pública.	Els funcionaris es regeixen pels principis de l'ètica de l'Administració pública.
	L'empresariat català dona suport als projectes innovadors de les universitats.	Els empresaris catalans donen suport als projectes innovadors de les universitats.
	la població reclusa de Catalunya	els presos de Catalunya
	la prehistòria i l'origen de l'espècie humana	la prehistòria i l'origen dels homes
	el personal de neteja de la facultat	les dones de fer feines de la facultat
	Repertiment i sinopsi de la darrera obra presentada a la Mostra de Teatre Universitari d'enguany.	Actors i sinopsi de la darrera obra presentada a la Mostra de Teatre Universitari d'enguany.

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Los conocimientos y experiencia del profesorado garantizan la calidad del máster.</i>	<i>Los conocimientos y experiencia de los profesores garantizan la calidad del máster.</i>
	<i>La plantilla docente de la Facultad de Filología es insuficiente.</i>	<i>Los docentes de la Facultad de Filología son insuficientes.</i>
	<i>El 93,06 % del alumnado aprueba la selectividad.</i>	<i>El 93,06 % de los alumnos aprueban la selectividad.</i>
	<i>Módulo de formación para el personal auxiliar administrativo.</i>	<i>Módulo de formación para los auxiliares administrativos.</i>
	<i>el público asistente a la ceremonia inaugural</i>	<i>los asistentes a la ceremonia inaugural</i>
	<i>Convocar y moderar las reuniones con el equipo docente de la asignatura.</i>	<i>Convocar y moderar las reuniones con los docentes de la asignatura.</i>
	<i>La nueva reglamentación afecta al cuerpo médico de los hospitales públicos.</i>	<i>La nueva reglamentación afecta a los médicos de los hospitales públicos.</i>
	<i>Ayuda destinada a la formación del personal investigador</i>	<i>Ayuda destinada a la formación de los investigadores</i>
	<i>Los hábitos de movilidad del estudiantado universitario</i>	<i>Los hábitos de movilidad de los estudiantes universitarios</i>

Els mots col·lectius són especialment útils en les convocatòries de places per fer referència en plural a un grup indeterminat de persones. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Es convoquen sis places: quatre de professorat agregat i dues de professorat lector.</i>	<i>Es convoquen sis places: quatre de professors agregats i dues de professors lectors.</i>
	<i>Encara no se sap si es convocaran places de professorat associat.</i>	<i>Encara no se sap si es convocaran places de professors associats.</i>
	<i>Convocatòria de places de personal de l'escala administrativa.</i>	<i>Convocatòria de places d'administratius.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Convocatoria excepcional de plazas de profesorado en régimen laboral</i>	<i>Convocatoria excepcional de plazas de profesores en régimen laboral</i>
	<i>La renovación del profesorado asociado se retrasa.</i>	<i>La renovación de los profesores asociados se retrasa.</i>
	<i>Concurso para la contratación de personal docente e investigador del Plan Serra Húnter.</i>	<i>Concurso para la contratación de docentes e investigadores del Plan Serra Húnter.</i>

Límits dels mots col·lectius

És important no fer servir els mots col·lectius de manera sistemàtica, ja que en alguns casos poden originar problemes per canvi de significat o del grau de formalitat, o per incorrecció gramatical. Per tant, quan fem servir els mots col·lectius com a recurs inclusiu, cal que tinguem molt en compte quins en són els límits.

- Per canvi de significat

El mot col·lectiu pot no expressar sempre el mateix que el nom substituït, i cal estar atents al context per confirmar que no hi poden haver equívocs. Per exemple:

CA	<i>A Catalunya, els voluntaris tenen una gran vitalitat.</i> [Es refereix a la vitalitat de les persones que exerceixen el voluntariat.]	≠	<i>A Catalunya, el voluntariat té una gran vitalitat.</i> [El mot <i>voluntariat</i> pot voler dir ‘conjunt de voluntaris’ i ‘acció que es desenvolupa de manera gratuïta amb l’objectiu d’oferir un servei’.]
ES	<i>Educación para los ciudadanos</i> [Els ciutadans són els destinataris de l’educació.]	≠	<i>Educación para la ciudadanía</i> [El mot <i>ciudadanía</i> es pot referir al ‘conjunt de ciutadans’ i a la ‘condició, qualitat, dret, de ciutadà’.]

- Per canvi del grau de formalitat

El mot col·lectiu pot no ser una bona opció, si implica un canvi del grau de formalitat no adequat en contextos que requereixen un ús més neutre del llenguatge. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>En l'assignatura Desenvolupament Cognitiu i Motor en In-fants de 14 Mesos</i>	<i>En l'assignatura Desenvolupament Cognitiu i Motor en Canalla de 14 Mesos</i>
	<i>La rectora es reunirà amb mem-bres de la comissió.</i>	<i>La rectora es reunirà amb gent de la comissió.</i>
	<i>La formació que ofereix el grau inclou la gestió de clients.</i>	<i>La formació que ofereix el grau inclou la gestió de clientela.</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Ha generado nuevas formas de interactuar entre la universidad y sus clientes.</i>	<i>Ha generado nuevas formas de interactuar entre la universidad y su clientela.</i>
	<i>La gerencia se ha reunido con los representantes del sindicato</i>	<i>La gerencia se ha reunido con la gente del sindicato</i>
	<i>Derechos y obligaciones de los familiares</i>	<i>Derechos y obligaciones de la parentela</i>

- Per incorrecció gramatical

L'ús d'un mot col·lectiu pot comportar errors gramaticals que cal evitar. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>En cas que el nombre d'alumnes matriculats sigui inferior a vint, es concedeix una única matrícula d'honor.</i>	<i>En cas que el nombre d'alumnat matriculat sigui inferior a vint, es concedeix una única matrícula d'honor.</i>
	<i>L'equip docent agraeix la col·laboració en el projecte. El professorat agraeix la col·laboració en el projecte.</i>	<i>L'equip de professorat agraeix la col·laboració en el projecte.</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>El número de profesores no puede exceder de cinco.</i>	<i>El número de profesorado no puede exceder de cinco.</i>
	<i>Mejora del rendimiento del alumnado repetidor.</i>	<i>Mejora del rendimiento del grupo de alumnado repetidor.</i>

3.3 Mots i expressions despersonalitzats

Els mots i les expressions despersonalitzats són un recurs inclúsiu que recomanem en comptes del masculí plural amb valor genèric. Per exemple, en lloc de designar les persones, podem referir-nos a la funció, l'acció, l'organisme o la unitat corresponents; o bé recórrer a canvis de redacció o a l'ús de determinats adjectius per despersonalitzar les expressions.

3.3.1 La funció o l'acció en comptes de les persones

L'ús de la funció o l'acció (com ara *docència* i *enginyeria*, en català; o *asesoramiento* i *vocalía*, en castellà) per substituir la referència a les persones pot ser un recurs útil per incloure tots dos sexes en el discurs. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Assessorament lingüístic [en una placa de despatx]</i>	<i>Assessors lingüístics [en una placa de despatx]</i>
	<i>Associació d'Empreses de Consultoria</i>	<i>Associació d'Empreses de Consultors</i>
	<i>La presidència, la secretaria i la vocalia les han d'ocupar docents.</i>	<i>Els presidents, els secretaris i els vocals han de ser docents.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Asociación de Mediación y Peritaje Judicial</i>	<i>Asociación de Mediadores y Peritos Judiciales</i>
	<i>Guía orientativa para las tutorías de prácticas</i>	<i>Guía orientativa para los tutores de prácticas</i>
	<i>Falta un representante de la dirección de los departamentos para completar la comisión.</i>	<i>Falta un representante de los directores de departamento para completar la comisión.</i>

Límits de la funció o l'acció en comptes de les persones

- Per canvi de significat

Cal tenir en compte que no tots els contextos admeten la substitució de les persones per la funció o l'acció, perquè es poden produir canvis de significat. Per exemple:

CA	<i>Formació per a docents Formació per als professors</i>	≠	<i>Formació per a la docència [per a l'ensenyament de l'anglès]</i>
ES	<i>Cuestionario sobre la evaluación de los docentes [Només fa referència al professorat.]</i>	≠	<i>Cuestionario sobre la evaluación de la docencia [Inclou diversos aspectes de la docència, i el professorat n'és un.]</i>

- Per manca de claredat, precisió i fluïdesa

En alguns casos, l'ús de paraules que fan referència a la funció o l'acció pot sobrecarregar el text o fer-lo poc entenedor. Cal recordar que en aquests casos sempre es pot fer servir el masculí plural amb valor genèric. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>La responsabilitat social de les empreses implica els proveïdors, el personal, l'accionariat...</i>	<i>La responsabilitat social de les empreses implica el proveïment, el personal, l'accionariat...</i>
ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>La reestructuración prevista afectará a los coordinadores de campus, el personal de apoyo al decanato y el personal de conserjería.</i>	<i>La reestructuración prevista afectará a la coordinación de campus, el apoyo al decanato y la conserjería.</i>

3.3.2 L'organisme o la unitat en comptes de les persones

Els noms que fan referència a l'organisme o a la unitat en comptes de les persones (com ara *ajuntament* i *consell*, en català; o *decanato* i *secretaría*, en castellà) poden servir com a recurs inclusiu en alguns contextos. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Consulteu els dubtes a la Comissió Acadèmica de la vostra facultat.</i>	<i>Consulteu els dubtes als membres de la Comissió Acadèmica de la vostra facultat.</i>
	<i>Les gerències preveuen una reducció de la despesa.</i>	<i>Els gerents preveuen una reducció de la despesa.</i>
	<i>Adreceu-vos a la secretaria del vostre centre.</i>	<i>Adreceu-vos als administratius de la secretaria del vostre centre.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Esta información está dirigida únicamente a las secretarías de departamento.</i>	<i>Esta información está dirigida únicamente a los secretarios de departamento.</i>
	<i>Ambos rectores destacaron el importante papel que desempeñan las sindicaturas de agravios.</i>	<i>Ambos rectores destacaron el importante papel que desempeñan los síndicos de agravios.</i>
	<i>La redacción del nuevo Plan de Política Lingüística corre a cargo de la Comisión de Política Lingüística.</i>	<i>La redacción del nuevo Plan de Política Lingüística corre a cargo de los miembros de la Comisión de Política Lingüística.</i>

Documents

Les sol·licituds s'han d'adreçar, en general, a l'òrgan, centre o unitat administrativa competent, i no al càrrec ni a la persona que l'ocupa en un moment determinat. Per exemple:

Bernat Solivella i Massot, professor titular de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb DNI 45260987 i amb domicili al carrer de Borriana, 38, 08202 Sabadell.

EXPOSO: Que estic en situació d'excedència voluntària per interès particular des del 9 de setembre de 2010.

SOL·LICITO: Que, d'acord amb el que disposa la normativa legal i el Conveni col·lectiu vigents, se'm prorrogui de manera indefinida l'excedència voluntària que vaig sol·licitar.

Sabadell, 25 d'abril de 2011

[*rúbrica*]

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA. INSTITUT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

Límits, per canvi de significat, de l'organisme o la unitat en comptes de les persones

Cal tenir en compte que no tots els contextos admeten la substitució de les persones per l'organisme o la unitat administrativa corresponent, perquè es poden produir canvis de significat o pot induir a errors d'interpretació. Per exemple:

CA	<i>Els rectors de les universitats catalanes signaran l'acord.</i> [Qui signa són les persones que tenen el càrrec de rector o rectora.]	≠	<i>Els rectorats de les universitats catalanes signaran l'acord.</i> [Aquest exemple no és possible perquè qui signa són les persones que tenen el càrrec.]
	<i>La decisió depèn dels degans.</i> [La decisió depèn de les persones que tenen el càrrec de degà o degana.]	≠	<i>La decisió depèn dels deganats.</i> [La decisió depèn de la unitat o equip de persones que la constitueixen.]

ES	<i>Declaración de los decanos y decanas de letras en defensa de las humanidades</i> [Es fa referència a les persones que tenen el càrrec.]	≠	<i>Declaración de los decanatos de letras en defensa de las humanidades</i> [Es fa referència als equips deganals.]
	<i>Hoy se han reunido los vicerrectores de Investigación de las universidades catalanas.</i> [Qui es reuneix són les persones que tenen el càrrec.]	≠	<i>Hoy se han reunido los vicerrectorados de Investigación de las universidades catalanas</i> [Aquest exemple no és possible perquè no es reuneixen les unitats, sinó les persones que tenen el càrrec.]

3.3.3 Canvis de redacció i expressions despersonalitzades

Una altra possibilitat per evitar l'ús del masculí plural com a genèric o les formes dobles és recórrer a canvis de redacció (ús de formes verbals en lloc de formes nominals, per exemple) o a altres expressions despersonalitzades. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>S'han presentat més de seixanta originals al premi de narrativa.</i>	<i>S'han presentat més de seixanta escriptors al premi de narrativa.</i>
	<i>Requisit d'accés al postgrau: tenir el grau de Filologia Catalana.</i>	<i>Requisit d'accés al postgrau: ser graduats en Filologia Catalana.</i>
	<i>Us donem la benvinguda</i>	<i>Benvinguts i benvingudes</i>
	<i>Si teniu interès a rebre més informació, escriviu a l'adreça següent.</i>	<i>Si esteu interessats a rebre més informació, escriviu a l'adreça següent.</i>
	<i>Coordinar els plans d'acció tutorial comporta reunions tant amb el professorat com amb l'alumnat tutor.</i>	<i>Ser els coordinadors dels plans d'acció tutorial comporta reunions tant amb el professorat com amb l'alumnat tutor.</i>
	<i>Un cop donat d'alta el servei, es poden gestionar, de manera ràpida i via web, els recursos disponibles.</i>	<i>Un cop donat d'alta el servei, els usuaris poden gestionar, de manera ràpida i via web, els recursos disponibles.</i>

<i>Per assolir aquesta qualificació mínima d'aprovat, Ø cal presentar-se a la convocatòria oficial corresponent.</i>	<i>Per assolir aquesta qualificació mínima d'aprovat, els alumnes han de presentar-se a la convocatòria oficial corresponent.</i>
<i>Us hi esperem!</i>	<i>Us esperem a tots i totes!</i>
<i>Desitgem que sigui una jornada ben profitosa per a tothom.</i>	<i>Desitgem que sigui una jornada ben profitosa per a tots i totes.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Ø Permite visualizar información sobre personas, gestionar contactos y grupos.</i>	<i>Los usuarios pueden visualizar información sobre personas, gestionar contactos y grupos.</i>
	<i>Os damos la bienvenida a la Universidad de Verano</i>	<i>Bienvenidos a la Universidad de Verano</i>
	<i>En el máster participan estudiantes de distintos países.</i>	<i>Los estudiantes del máster proceden de distintos países.</i>
	<i>Tutorizar las prácticas supone implicarse en la formación profesional de los estudiantes.</i>	<i>Ser tutores de prácticas supone implicarse en la formación profesional de los estudiantes.</i>
	<i>¡Os esperamos Ø!</i>	<i>¡Os esperamos a todos y a todas!</i>
	<i>Para superar la asignatura, se deberán aprobar tanto los exámenes parciales como las prácticas previstas.</i>	<i>Para superar la asignatura, los alumnos deberán aprobar tanto los exámenes parciales como las prácticas previstas.</i>
	<i>Índice de muertes por accidentes laborales.</i>	<i>Índice de muertos por accidentes laborales.</i>

Aquest recurs s'utilitza sovint en textos esquemàtics o breus, com ara formularis, llistes, impresos, taules, enumeracions, etc. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Amb el patrocini de: Patrocinen:</i>	<i>Patrocinadors:</i>
	<i>Organitzat per: Organitzen:</i>	<i>Organitzadors:</i>
	<i>Amb la col·laboració de: Hi col·laboren:</i>	<i>Col·laboradors:</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Con el patrocinio de: Patrocinan:</i>	<i>Patrocinadores:</i>
	<i>Organizado por: Organizan:</i>	<i>Organizadores:</i>
	<i>Con la colaboración de: Colaboran:</i>	<i>Colaboradores:</i>

3.3.4 L'ús de l'adjectiu

Per evitar utilitzar el masculí plural com a genèric, recomanem utilitzar un adjectiu sempre que es pugui. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>òrgans de representació estudiantil</i>	<i>òrgans de representació dels estudiants</i>
	<i>els drets humans</i>	<i>els drets dels homes</i>
	<i>l'equip docent</i>	<i>l'equip de professors</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>el cuerpo docente</i>	<i>el cuerpo de profesores</i>
	<i>asociaciones profesionales del sector</i>	<i>asociaciones de los profesionales del sector</i>
	<i>Técnicas y estrategias para fomentar la autonomía infantil</i>	<i>Técnicas y estrategias para fomentar la autonomía de los niños</i>

Límits, per canvi de significat, de l'ús de l'adjectiu

Cal tenir en compte que l'ús de l'adjectiu al costat de determinats noms no comporti ambigüitats que puguin induir a errors d'interpretació. Per exemple:

CA	<i>l'educació dels nens, a debat</i>	≠	<i>l'educació infantil, a debat</i> [Pot referir-se al cicle educatiu.]
ES	<i>Retos de la formación de los profesionales</i>	≠	<i>Retos de la formación profesional</i> [Pot referir-se al cicle educatiu.]

3.4 Tractament personal

En català, en la documentació administrativa i acadèmica, es recomana fer servir el tractament de vós en comptes del de vostè, tant si ens adrecem a una persona o a més d'una, ja que permet evitar l'ús del masculí com a genèric i les formes dobles. Per exemple:

Proposem:	En comptes de:
<i>Us informem de la nova normativa.</i>	<i>Els/Les informem de la nova normativa.</i>
<i>Aprofitem l'avinentsa per saludar-vos ben atentament.</i>	<i>Aprofitem l'avinentsa per saludar-los ben atentament.</i>

3.5 Formes dobles: forma femenina i masculina alhora

Les formes dobles són un recurs visibilitzador que es pot fer servir quan hi ha una intenció manifesta de fer visibles les dones. En els àmbits acadèmics, aquesta intenció es concreta sobretot en les referències a càrrecs o professions que tant poden ocupar homes com dones. Tot i això, cal tenir en compte que es tracta d'un recurs que allarga el text i en dificulta la lectura.

En aquests usos en plural, per tant, es recomana de fer servir altres estratègies amb paraules sense flexió de gènere, i mots i expressions despersonalitzats; o en el cas que no sigui possible, utilitzar el masculí plural abans que les formes dobles.

3.5.1 Ús de les formes dobles

A diferència del que s'ha plantejat per al singular, en **documents normatius**, quan es fa referència a càrrecs en plural, que poden ser ocupats indistintament per homes i dones, es recomana de no fer servir les formes dobles, ja que un excés d'aquestes formes dificulta la llegibilitat i la claredat del text. Així doncs, en aquest tipus de documents podem trobar formes dobles en singular combinades amb formes en masculí plural. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Els vicerectors són membres de ple dret del Consell de Govern.</i>	<i>Els vicerectors i les vicerectores són membres de ple dret del Consell de Govern.</i>
	<i>Òrgans unipersonals: degà o degana; vicedegans amb funcions de direcció de titulació; altres vicedegans; caps d'estudis, i secretari o secretària de la Facultat.</i>	<i>Òrgans unipersonals: degà o degana; vicedegans i vicedeganes amb funcions de direcció de titulació; altres vicedegans i vicedeganes; caps d'estudis, i secretari o secretària de la Facultat.</i>
	<i>La Comissió de Campus està formada, entre d'altres, per degans i directors de diferents centres docents.</i>	<i>La Comissió de Campus està formada, entre d'altres, per degans i deganes, directors i directores de diferents centres docents.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Los decanos y los directores de centro que no sean miembros del Consejo de Gobierno tienen el derecho de asistir a las reuniones, con voz pero sin voto, y han de ser convocados en los mismos términos que los miembros del Consejo.</i>	<i>Los decanos, las decanas, los directores y las directoras de centro que no sean miembros del Consejo de Gobierno tienen el derecho de asistir a las reuniones, con voz pero sin voto, y han de ser convocados en los mismos términos que los miembros del Consejo.</i>
	<i>Son miembros natos de la Junta de Facultad el decano o decana, el secretario o secretaria de la Facultad y los directores de los departamentos adscritos al centro.</i>	<i>Son miembros natos de la Junta de Facultad el decano o decana, el secretario o secretaria de la Facultad y los directores y directoras de los departamentos adscritos al centro.</i>

Cal recordar que, en els documents normatius, no s'ha d'utilitzar el recurs de posar una nota o una disposició addicional per explicitar que, al llarg del text, el masculí fa referència tant a homes com a dones.

En l'àmbit acadèmic, fem servir les formes dobles en plural només en els casos següents:

a) **En salutacions de textos escrits o orals** adreçats a més d'un destinatari indeterminat (especialment en cartes, correus electrònics, ponències, apunts de les xarxes socials, comunicats d'actualitat de pàgines web, etc.). Per exemple:

CA	<i>Senyores i senyors,</i>
	<i>Benvolguts degans, Benvolgudes deganes,</i>
ES	<i>Estimados profesores, estimadas profesoras:</i>
	<i>Apreciados y apreciadas estudiantes:</i>

b) En **títols i eslògans** amb la intenció manifesta de visibilitzar les dones. Per exemple:

CA	<i>Gironins i gironines que trenquen barreres</i> [Títol d'un article sobre barreres arquitectòniques]
	<i>Enginyers i enginyeres per la solidaritat</i> [Eslògan per a una campanya]
ES	<i>Escritores y escritoras en el exilio</i> [Nom d'una exposició]
	<i>Asociaciones de madres y padres de alumnos y alumnas</i> [Nom genèric de les associacions]

3.5.2 Ordre dels elements

Quan fem servir formes dobles, l'ordre habitual és presentar la forma masculina seguida de la femenina. Per exemple:

CA	<i>Cal la signatura dels directors o directores dels centres corresponents.</i>
ES	<i>El acuerdo deberá contar con la conformidad de los decanos y decanas de las facultades implicadas y deberá ser firmado por los rectores y rectoras de las respectivas universidades.</i>

També es pot optar per l'ordre invers, i presentar primer la forma femenina i després la masculina. Per exemple:

CA	<i>Es busquen infermeres i infermers.</i>
ES	<i>La convocatoria se dirige a profesoras y profesores de educación infantil.</i>

3.5.3 Concordança amb adjectius, determinants i pronoms

Pel que fa a la concordança, quan el substantiu que s'ha de doblar va acompanyat de determinants o adjectius, es recomana fer servir la forma doble només per al substantiu. La **concordança de l'adjectiu i els determinants** es fa amb el substantiu masculí, que en aquest cas s'escriu sempre abans del femení per evitar frases ambigües o equívocues. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Els nois i noies interessats a participar en el projecte poden adreçar-se a l'Oficina de l'Alumnat.</i>	<i>Els nois i noies interessades en el projecte poden adreçar-se a l'Oficina de l'Alumnat.</i> [Es pot entendre que les úniques interessades són les noies.]
	<i>Els tècnics o tècniques encarregats del projecte rebran una subvenció de la Universitat.</i>	<i>Els tècnics o tècniques encarregats o encarregades del projecte rebran una subvenció de la Universitat.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Los alumnos y alumnas afectados por la extinción de plan de estudios podrán convalidar las asignaturas cursadas.</i>	<i>Los alumnos y alumnas afectadas por la extinción de plan de estudios podrán convalidar las asignaturas cursadas.</i>
	<i>Los profesores y profesoras impli-cados en la docencia de máster deberán comunicarlo a sus respectivos departamentos.</i>	<i>Los profesores y profesoras implica-dos o implicadas en la docencia de máster deberán comunicarlo a sus respectivos departamentos.</i>

També es fa la concordança únicament en masculí si el substantiu s'ha de substituir per un **pronom feble**. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Contacteu amb els socis o sòcies per informar-los de les noves quotes.</i>	<i>Contacteu amb els socis o sòcies per informar-los o informar-les de les noves quotes.</i> <i>Contacteu amb els socis o sòcies per informar-los/-les de les noves quotes.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Nos complace invitarlos a la lección inaugural del curso, que tendrá lugar en el Paraninfo de la Universidad.</i>	<i>Nos complace invitarlos o invitarlas a la lección inaugural del curso, que tendrá lugar en el Paraninfo de la Universidad.</i>
		<i>Nos complace invitarlos/las a la lección inaugural del curso, que tendrá lugar en el Paraninfo de la Universidad.</i>

En el cas de denominacions de **professions i càrrecs** formats per un nom i un adjectiu variable, es recomana també la repetició de l'adjectiu. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>enginyers agrònoms o enginyeres agrònomes</i>	<i>enginyers o enginyeres agrònoms</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>trabajadores autónomos o trabajadoras autónomas</i>	<i>trabajadores o trabajadoras autónomos</i>

Si l'adjectiu és invariable no cal repetir-lo. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>els pèrits o pèrites judicials</i>	<i>els pèrits judicials o pèrites judicials</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>los ingenieros o ingenieras industriales</i>	<i>los ingenieros industriales o ingenieras industriales</i>

En les **salutacions de cartes, correus electrònics**, etc., i també a l'inici d'una intervenció oral, es recomana repetir l'adjectiu que acompanya el nom. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>Benvolguts col·laboradors, benvolgudes col·laboradores,</i>	<i>Benvolguts col·laboradors i col·laboradores,</i>
	<i>Estimats amics / Estimades amigues,</i>	<i>Estimats amics i amigues,</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>Queridos alumnos, queridas alumnas:</i>	<i>Queridos alumnos y alumnas Queridos/as alumnos/as</i>
	<i>Estimados compañeros / Estimadas compañeras:</i>	<i>Estimados compañeros y compañeras:</i>

En el cas dels **noms invariables**, recomanem repetir el nom al costat del determinant. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>els caps i les caps d'estudis</i>	<i>els i les caps d'estudis</i>
	<i>els auxiliars i les auxiliars</i>	<i>els i les auxiliars</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>los estudiantes y las estudiantes</i>	<i>los y las estudiantes</i>
	<i>los representantes y las representantes sindicales</i>	<i>los y las representantes sindicales</i>

4. ALTRES CONSIDERACIONS

En aquest apartat fem algunes recomanacions que, d'una banda, permeten un ús igualitari entre homes i dones, com ara els tractaments i l'ús dels noms i cognoms utilitzats de manera simètrica; i que, de l'altra, permeten visibilitzar les dones especialment en l'àmbit de la recerca i la gestió universitàries.

Pel que fa als tractaments, s'ha d'evitar l'ús de tractaments asimètrics entre homes i dones. Per exemple:

CA	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>Per a més informació, adreceu-vos a la Sra. Maria Comes.</i>	<i>Per a més informació, adreceu-vos a la Srta. Maria Comes.</i>
	<i>Intervé el doctor Pla i li respon la doctora Esteve</i> [que també és doctora]	<i>Intervé el doctor Pla i li respon la professora Esteve</i> [que també és doctora]
	<i>Pere Calders i Montserrat Roig en són dos clars exponents.</i> <i>El Pere Calders i la Montserrat Roig en són dos clars exponents.</i> [en un registre menys formal]	<i>Pere Calders i la Montserrat Roig en són dos clars exponents.</i>
	<i>L'exrector de la UB Antoni M. Badia i Margarit i l'exrectora de la UPF Rosa Virós.</i> <i>L'exrector de la UB Badia i Margarit i l'exrectora de la UPF Virós.</i>	<i>L'exrector de la UB Badia i Margarit i l'exrectora de la UPF Rosa Virós.</i>

ES	Hem de dir:	En comptes de:
	<i>En el turno de réplica interviene la Sra. Marta Güell.</i>	<i>En el turno de réplica interviene la Srta. Marta Güell.</i>
	<i>Presidieron el acto el Dr. Joan Ferrús y la Dra. Inmaculada Serra.</i>	<i>Presidieron el acto el Dr. Joan Ferrús e Inmaculada Serra.</i> [Tots dos són doctors.]
	<i>El Dr. Dídac Ramírez ha querido agradecer a la Dra. Gemma Tribó su contribución a la recuperación de la memoria histórica.</i>	<i>El Dr. Ramírez ha querido agradecer a la Dra. Gemma Tribó su contribución a la recuperación de la memoria histórica.</i>

Tampoc és recomanable de fer servir les paraules *dona* o *home* davant de denominacions de professions que ja tenen una forma femenina i masculina o bé es distingeixen per l'ús de l'article. A més de ser informació redundant fa prevaldre la condició sexual per davant la professió. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>dues enginyeres</i>	<i>dues dones enginyeres</i>
	<i>dos llevadors; un infermer</i>	<i>dos homes llevadors; un home infermer</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>tres arquitectas</i>	<i>tres mujeres arquitectas</i>
	<i>un azafato</i>	<i>un hombre azafato</i>

Per tal de visibilitzar la presència de les dones, tant en l'àmbit de la recerca i les publicacions, com en l'àmbit de la gestió universitària, es recomana de desenvolupar sempre el nom al costat del cognom, en lloc de fer servir només la inicial, que no permet identificar si es tracta d'un home o d'una dona. Aquest recurs és fàcilment aplicable a les bibliografies, a les llistes de membres de tribunals i de comissions avaluadores, a les actes de reunions, etc. Per exemple:

CA	Proposem:	En comptes de:
	<i>S'aprova la proposta d'Anna Roure i Joan Sala com a nous membres de la Comissió de Biblioteca.</i>	<i>S'aprova la proposta d'A. Roure i J. Sala com a nous membres de la Comissió de Biblioteca.</i>
	<i>La comissió avaluadora del treball final de grau està formada pel professorat següent: Pere Rius, Joana Casals i Mercè Martí.</i>	<i>La comissió avaluadora del treball final de grau està formada pel professorat següent: P. Rius, J. Casals i M. Martí.</i>
	<i>Tirado, Daniel; Paluzie, Elisenda; Martínez-Galarraga, Julio (2013). «Trade policy and wage gradients: evidence from a protectionist turn». <i>Cliometrica</i>, 7 (3), p. 295-318.</i>	<i>Tirado, D.; Paluzie, E.; Martínez-Galarraga, J. (2013). «Trade policy and wage gradients: evidence from a protectionist turn». <i>Cliometrica</i>, 7 (3), p. 295-318.</i>

ES	Proposem:	En comptes de:
	<i>El premio fue concedido a los alumnos Alba Serrano y Jordi Queralt.</i>	<i>El premio fue concedido a los alumnos A. Serrano y J. Queralt.</i>
	<i>También han colaborado en el proyecto Rosa Andrés y Ernest Giralt.</i>	<i>También han colaborado en el proyecto R. Andrés y E. Giralt.</i>
	<i>Curtis, Helena; Barnes, N. Sue. Invitación a la biología. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 1995</i>	<i>Curtis, H.; Barnes, N. S. Invitación a la biología. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 1995</i>

BIBLIOGRAFIA

- «Acord sobre l'ús no sexista de la llengua [Barcelona, 7 d'octubre de 2010]». A: JUNYENT, Carme (ed.) (2013). *Visibilitzar o marcar: Repensar el gènere en la llengua catalana*. Barcelona: Editorial Empúries, p. 201-204.
- BOSQUE, Ignacio. «Sexismo lingüístico y visibilidad de la mujer» A: *Boletín de información lingüística de la RAE* (BILRAE), març de 2012. <http://www.rae.es/sites/default/files/Bosque_sexismo_linguistico.pdf> [Consulta: 27 novembre 2018]
- Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. <<http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxius/Guiausosnoseixistes.pdf>> [Consulta: 27 novembre 2018].
- Guide de formulation non sexiste des textes administratifs et législatifs de la Confédération*. Suisse: Chancellerie fédérale, 2000 [darrera modificació del 18/04/2006]. <https://www.bk.admin.ch/dam/bk/fr/dokumente/sprachdienste/Sprachdienst_fr/sprachdienst_fr/guide_de_formulationnonsexiste.pdf.download.pdf/guide_de_formulationnonsexiste.pdf> [consulta: 27 novembre 2018].
- Guia per a l'ús no sexista del llenguatge a la Universitat Autònoma de Barcelona*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Llengües: Observatori per a la Igualtat, 2011. <http://www.uab.cat/Document/182/479/Guia_us_no_sexista_llenguatge2,0.pdf> [consulta: 27 novembre 2018].
- Interuniversity Style Guide for Writing Institutional Texts in English*. Xarxa Vives d'Universitats. Grup de Treball de Qualitat Lingüística, 2017. <<https://issuu.com/xarxavives/docs/978-84-8424-629-9>> [consulta: 27 novembre 2018].

ANNEX 1. MOTS I EXPRESSIONS ALTERNATIVES A L'ÚS DEL MASCULÍ COM A GENÈRIC

CA	Mot o expressió	Tipus de recurs
	<i>adolescència</i>	expressió despersonalitzada
	<i>agent</i>	mot invariable
	<i>alumnat</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>alumnat de mobilitat</i> • <i>alumnat nouvingut</i> 	mot col·lectiu
	<i>amb el patrocini de...</i>	expressió despersonalitzada
	<i>amb la col·laboració de...</i>	expressió despersonalitzada
	<i>aprofitem per saludar-vos...</i>	canvi de redacció
	<i>assessorament</i>	expressió despersonalitzada
	<i>auxiliar</i>	mot invariable
	<i>canalla</i>	mot col·lectiu
	<i>candidatura</i>	expressió despersonalitzada
	<i>ciutadania</i>	mot col·lectiu
	<i>clientela</i>	mot col·lectiu
	<i>comercial</i>	mot invariable
	<i>comissió</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>comissió acadèmica</i> • <i>comissió econòmica</i> 	mot col·lectiu
	<i>consergeria</i>	expressió despersonalitzada
	<i>consultoria</i>	expressió despersonalitzada
	<i>coordinació</i>	expressió despersonalitzada
	<i>cos</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cos docent</i> 	mot col·lectiu
	<i>criatura</i>	mot epicè
	<i>deganat</i>	expressió despersonalitzada
	<i>delegació</i>	expressió despersonalitzada

CA	<i>direcció</i>	expressió despersonalitzada
	<i>docència</i>	expressió despersonalitzada
	<i>docent</i>	mot invariable
	<i>docent</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cos docent</i> • <i>equip docent</i> • <i>tasca docent</i> 	ús d'adjectius
	<i>domicili</i>	canvi de redacció
	<i>empresariat</i>	mot col·lectiu
	<i>equip</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>equip deganal</i> • <i>equip docent</i> • <i>equip rectoral</i> 	mot col·lectiu
	<i>especialista</i>	mot invariable
	<i>ésser humà</i>	mot epicè
	<i>espècie</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>espècie humana</i> 	mot col·lectiu
	<i>estudiant</i>	mot invariable
	<i>et donem la benvinguda</i>	canvi de redacció
	<i>família</i>	mot col·lectiu
	<i>fiscal</i>	mot invariable
	<i>funcionariat</i>	mot col·lectiu
	<i>gent</i>	mot col·lectiu
	<i>gerència</i>	expressió despersonalitzada
	<i>grup</i>	mot col·lectiu
	<i>hi col·laboren</i>	canvi de redacció
	<i>humà -ana</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>drets humans</i> 	ús d'adjectius
	<i>infància</i>	expressió despersonalitzada
<i>infantil</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>educació infantil</i> 	ús d'adjectius	
<i>infant</i>	mot epicè	

CA	<i>intervenció delegada</i>	expressió despersionalitzada
	<i>judicial</i> • <i>sentència judicial</i>	ús d'adjectius
	<i>lloc de naixement</i>	canvi de redacció
	<i>mainada</i>	mot col·lectiu
	<i>mediació</i>	expressió despersionalitzada
	<i>mèdic -a</i> • <i>informe mèdic</i>	ús d'adjectius
	<i>membre</i>	mot invariable
	<i>nom i cognoms</i>	canvi de redacció
	<i>nombre d'alumnes</i>	mot invariable
	<i>organitzat per</i>	canvi de redacció
	<i>organitzen</i>	canvi de redacció
	<i>parentela</i>	mot col·lectiu
	<i>part</i> • <i>part afectada</i> • <i>part contractant</i> • <i>part demandant</i>	mot epicè
	<i>participant</i>	mot invariable
	<i>patrocinat per</i>	canvi de redacció
	<i>patrocinen</i>	canvi de redacció
<i>persona</i> • <i>persona afectada</i> • <i>persona beneficiària</i> • <i>persona damnificada</i> • <i>persona demandant</i> • <i>persona encarregada</i> • <i>persona interessada</i> • <i>persona que representa</i> • <i>persona que sol·licita</i> • <i>persona que treballa</i> • <i>persona sol·licitant</i> • <i>persona titular</i>	mot epicè	

CA	<i>personal</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>personal d'administració i serveis</i> • <i>personal de l'escala administrativa</i> • <i>personal de neteja</i> • <i>personal docent i investigador</i> • <i>personal investigador</i> 	mot col·lectiu
	<i>personatge</i>	mot epicè
	<i>plantilla</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>plantilla docent</i> 	mot col·lectiu
	<i>població</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>població reclusa</i> 	mot col·lectiu
	<i>presidència</i>	expressió despersonalitzada
	<i>professional</i>	mot invariable
	<i>professorat</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>professorat adjunt</i> • <i>professorat agregat</i> • <i>professorat ajudant</i> • <i>professorat associat</i> • <i>professorat col·laborador</i> • <i>professorat contractat</i> • <i>professorat emèrit</i> • <i>professorat funcionari</i> • <i>professorat honorari</i> • <i>professorat interí</i> • <i>professorat laboral</i> • <i>professorat lector</i> • <i>professorat tutor</i> • <i>professorat visitant</i> 	mot col·lectiu
	<i>públic</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>públic assistent</i> 	mot col·lectiu
	<i>qui</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>qui presenta</i> • <i>qui representa</i> • <i>qui sol·licita</i> 	mot invariable

CA	<i>quixalla</i>	mot col·lectiu
	<i>rectorat</i>	expressió despersonalitzada
	<i>repartiment</i>	expressió despersonalitzada
	<i>representant</i>	mot invariable
	<i>responsable</i>	mot invariable
	<i>secretaria</i>	expressió despersonalitzada
	<i>servei</i>	expressió despersonalitzada
	• <i>serveis informàtics</i>	
	<i>si t'interessa</i>	canvi de redacció
	<i>sindicatura</i>	expressió despersonalitzada
	<i>tasca</i>	expressió despersonalitzada
	• <i>tasca docent</i>	
	<i>tenir interès per...</i>	canvi de redacció
	<i>títol...</i>	expressió despersonalitzada
	• <i>de llicenciatura</i>	
	• <i>d'enginyeria</i>	
	• <i>d'arquitectura</i>	
	• <i>de grau</i>	
	• <i>de diplomatura</i>	
	• <i>d'enginyeria tècnica</i>	
	<i>tothom</i>	mot epicè
<i>tutoria</i>	expressió despersonalitzada	
<i>tutorització</i>	expressió despersonalitzada	
<i>unitat</i>	expressió despersonalitzada	
• <i>unitat de publicacions</i>		
<i>us informem de...</i>	canvi de redacció	
<i>vicedeganat</i>	expressió despersonalitzada	
<i>vicerectorat</i>	expressió despersonalitzada	
<i>víctima</i>	mot epicè	
• <i>víctimes mortals</i>		
<i>vocalia</i>	expressió despersonalitzada	
<i>voluntariat</i>	mot col·lectiu	

ES	Mot o expressió	Tipus de recurs
	<i>adolescencia</i>	expressió despersonalitzada
	<i>agente</i>	mot invariable
	<i>alumnado</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>alumnado de movilidad</i> • <i>alumnado de nuevo acceso</i> 	mot col·lectiu
	<i>asesoramiento</i>	expressió despersonalitzada
	<i>auxiliar</i>	mot invariable
	<i>candidatura</i>	expressió despersonalitzada
	<i>ciudadanía</i>	mot col·lectiu
	<i>clientela</i>	mot col·lectiu
	<i>colaboran</i>	canvi de redacció
	<i>con el patrocinio de...</i>	expressió despersonalitzada
	<i>con la colaboración de...</i>	expressió despersonalitzada
	<i>conserjería</i>	expressió despersonalitzada
	<i>consultoría</i>	expressió despersonalitzada
	<i>coordinación</i>	expressió despersonalitzada
	<i>criatura</i>	mot epicè
	<i>cuerpo</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cuerpo docente</i> 	mot col·lectiu
	<i>decanato</i>	expressió despersonalitzada
	<i>delegación</i>	expressió despersonalitzada
	<i>dirección</i>	expressió despersonalitzada
	<i>docencia</i>	expressió despersonalitzada
	<i>docente</i>	mot invariable
	<i>docente</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cuerpo docente</i> • <i>equipo docente</i> • <i>tarea docente</i> 	ús d'adjectius
	<i>domicilio</i>	canvi de redacció
	<i>empresariado</i>	mot col·lectiu

ES	<i>equipo</i> • <i>equipo docente</i> • <i>equipo rectoral</i>	mot col·lectiu
	<i>especialista</i>	mot invariable
	<i>especie</i> • <i>especie humana</i>	mot col·lectiu
	<i>estudiante</i>	mot invariable
	<i>estudiantado</i>	mot col·lectiu
	<i>te damos la bienvenida</i>	canvi de redacció
	<i>familia</i>	mot col·lectiu
	<i>fiscal</i>	mot invariable
	<i>funcionariado</i>	mot col·lectiu
	<i>gente</i>	mot col·lectiu
	<i>gerencia</i>	expressió despersonalitzada
	<i>grupo</i>	mot col·lectiu
	<i>humano -na</i> • <i>derechos humanos</i>	ús d'adjectius
	<i>infancia</i>	expressió despersonalitzada
	<i>infantil</i> • <i>educación infantil</i>	ús d'adjectius
	<i>intervención delegada</i>	expressió despersonalitzada
	<i>judicial</i> • <i>sentencia judicial</i>	ús d'adjectius
	<i>lugar de nacimiento</i>	canvi de redacció
	<i>mediación</i>	expressió despersonalitzada
	<i>médico -ca</i> • <i>informe médico</i>	ús d'adjectius
<i>miembro</i>	mot invariable	
<i>nombre y apellidos</i>	canvi de redacció	
<i>organizado por</i>	canvi de redacció	
<i>organizan</i>	canvi de redacció	

ES	<i>parentela</i>	mot col·lectiu
	<i>parte</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>parte afectada</i> • <i>parte contratante</i> • <i>parte demandante</i> 	mot epicè
	<i>participante</i>	mot invariable
	<i>patrocinado por</i>	canvi de redacció
	<i>patrocinan</i>	canvi de redacció
	<i>persona</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>persona afectada</i> • <i>persona beneficiaria</i> • <i>persona damnificada</i> • <i>persona demandante</i> • <i>persona encargada</i> • <i>persona interesada</i> • <i>persona que representa</i> • <i>persona que solicita</i> • <i>persona que trabaja</i> • <i>persona solicitante</i> • <i>persona titular</i> 	mot epicè
	<i>personal</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>personal de administración y servicios</i> • <i>personal de la escala administrativa</i> • <i>personal de limpieza</i> • <i>personal docente e investigador</i> • <i>personal investigador</i> 	mot col·lectiu
	<i>personaje</i>	mot epicè
	<i>plantilla</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>plantilla docente</i> 	mot col·lectiu
	<i>población</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>población reclusa</i> 	mot col·lectiu
	<i>presidencia</i>	expressió despersonalitzada

ES	<i>profesional</i>	mot invariable
	<i>profesorado</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>profesorado adjunto</i> • <i>profesorado agregado</i> • <i>profesorado ayudante</i> • <i>profesorado asociado</i> • <i>profesorado colaborador</i> • <i>profesorado contratado</i> • <i>profesorado emérito</i> • <i>profesorado funcionario</i> • <i>profesorado honorario</i> • <i>profesorado interino</i> • <i>profesorado laboral</i> • <i>profesorado lector</i> • <i>profesorado tutor</i> • <i>profesorado visitante</i> 	mot col·lectiu
	<i>público</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>público asistente</i> 	mot col·lectiu
	<i>quien, quienes</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>quien presenta</i> • <i>quien representa</i> • <i>quien solicita</i> 	mot invariable
	<i>rectorado</i>	expressió despersonalitzada
	<i>reparto</i>	expressió despersonalitzada
	<i>representante</i>	mot invariable
	<i>responsable</i>	mot invariable
	<i>secretaría</i>	expressió despersonalitzada
	<i>ser humano</i>	mot epicè
	<i>servicio</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>servicios informáticos</i> 	expressió despersonalitzada
	<i>sindicatura</i>	expressió despersonalitzada
	<i>tarea</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tarea docente</i> 	expressió despersonalitzada
	<i>tener interés por...</i>	canvi de redacció

ES	<i>testigo</i>	mot invariable
	<i>título...</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>de arquitectura</i> • <i>de diplomatura</i> • <i>de grado</i> • <i>de ingeniería</i> • <i>de ingeniería técnica</i> • <i>de licenciatura</i> 	expressió despersonalitzada
	<i>tutoría</i>	expressió despersonalitzada
	<i>tutorización</i>	expressió despersonalitzada
	<i>unidad</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>unidad de publicaciones</i> 	expressió despersonalitzada
	<i>vice decanato</i>	expressió despersonalitzada
	<i>vice rectorado</i>	expressió despersonalitzada
	<i>víctima</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>víctimas mortales</i> 	mot epicè
	<i>vocalía</i>	expressió despersonalitzada
	<i>voluntariado</i>	mot col·lectiu

ANNEX 2. TIPUS DE DOCUMENTS

Tipus de document	Epígraf
Aplicacions informàtiques	1.2 Persones determinades > Documents
Bibliografies	4 Altres consideracions
Cartes i correus electrònics	1.2.1 Persones determinades > Documents > Cartes i correus electrònics
	2.5.1.b Persones indeterminades singular > ... > Ús de les formes dobles senceres
	3.5.1.a Persones indeterminades plural > ... > Ús de les formes dobles
Certificats i títols	1.2.3 Persones determinades > Documents > Certificats i títols
Convenis i contractes	1.2.2 Persones determinades > Documents > Convenis i contractes
Convocatòries, llistes de sortides professionals i ofertes professionals	2.5.1.c Persones indeterminades singular > ... > Ús de les formes dobles senceres
	3.2 Mots col·lectius
Documents normatius	2.5.1.a Persones indeterminades singular > ... > Ús de les formes dobles senceres
	3.5.1 Persones indeterminades plural > ... > Ús de les formes dobles

Impresos i formularis	2.3.3 Persones indeterminades singular > Canvis de redacció i altres expressions despersonalitzades
	2.5.1.d Persones indeterminades singular > ... > Ús de les formes dobles senceres
	2.5.2 Persones indeterminades singular > ... > Ús i límits de les formes dobles abreujades
	3.3.3 Persones indeterminades plural > Canvis de redacció i expressions despersonalitzades
Resolucions	1.2.4 Persones determinades > Documents > Resolucions
Sol·licituds	3.3.2 Persones indeterminades plural > Mots i expressions despersonalitzats
Textos orals	3.5.1.a Persones indeterminades plural > ... > Ús de les formes dobles
Títols i eslògans	3.5.1.b Persones indeterminades plural > ... > Ús de les formes dobles

ANNEX 3. LÍMITS EN RELACIÓ AMB EL RECURS

Tipus de límit	Recurs que afecta	Epígraf
Per canvi de significat		
	La paraula <i>persona</i>	2.1; 3.1
	Els mots col·lectius	2.2; 3.2
	La funció o l'acció en comptes de la persona	2.3.1; 3.3.1
	L'organisme o la unitat en comptes de la persona	2.3.2; 3.3.2
	L'ús de l'adjectiu	3.3.4
Per canvi del grau de formalitat		
	Els mots col·lectius	2.2; 3.2
Per incorrecció gramatical		
	Els mots col·lectius	2.2; 3.2
	La repetició del determinant en les formes dobles	2.5.4
Per manca de claredat, precisió i fluïdesa		
	La paraula <i>persona</i>	2.1; 3.1
	La funció o l'acció en comptes de la persona	3.3.1
	Les formes dobles senceres	2.5.1
	Les formes dobles abreujades	2.5.2
Per manca de sentit comú		
	La paraula <i>persona</i>	2.1; 3.1

Xarxa Vives d'universitats

Universitat Abat Oliba CEU
Universitat d'Alacant
Universitat d'Andorra
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat de Barcelona
Universitat CEU Cardenal Herrera
Universitat de Girona
Universitat de les Illes Balears
Universitat Internacional de Catalunya
Universitat Jaume I
Universitat de Lleida
Universitat Miguel Hernández d'Elx
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat de Perpinyà Via Domitia
Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Politècnica de València
Universitat Pompeu Fabra
Universitat Ramon Llull
Universitat Rovira i Virgili
Universitat de Sàsser
Universitat de València
Universitat de Vic · Universitat
Central de Catalunya